

ALIÑAMENTO DOS ORZAMENTOS COS ODS DA AXENDA 2030

VII. ALIÑAMENTO DOS ORZAMENTOS COS ODS DA AXENDA 2030

Neste apartado do informe preséntase o aliñamento dos Orzamentos Xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 de acordo coa metodoloxía descrita no apartado anterior, e tendo en conta cada unha das dimensións citadas: social, económica, medioambiental e institucional.

VII.1. ORZAMENTO ALIÑADO: PRIMEIRA APROXIMACIÓN E BALANCE XERAL.

Como xa se adiantou no apartado anterior, non necesariamente todos os créditos orzamentarios teñen que estar directamente aliñados con algún obxectivo de desenvolvemento sustentable. É o caso de actuacións de carácter instrumental ou horizontal que non poden identificarse cun obxectivo concreto ou ben de actuacións que non teñen incidencia significativa no cumprimento da Axenda 2030.

Como se pode observar na táboa seguinte, ao redor dun 19% non estaría aliñado cos obxectivos de desenvolvemento sustentable, tratándose fundamentalmente de diversos gastos operativos e de funcionamento da administración xeral. Así mesmo, existen unha serie de proxectos nas distintas prioridades de actuación que non amosan contribución directa ás metas específicas previstas dentro de cada un dos ODS.

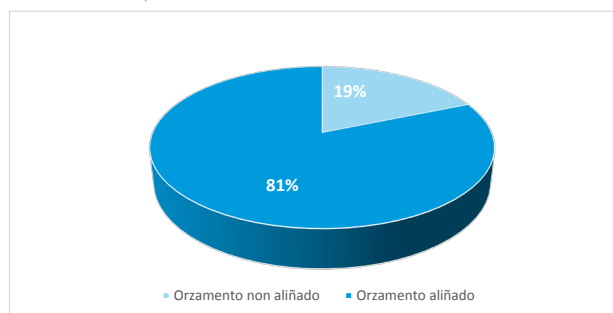
Cadro 4. Porcentaxe de aliñamento do orzamento aos ODS.

Orzamento non aliñado	2.510.624.450	19%
Orzamento aliñado	10.885.881.173	81%
Total	13.396.505.623	

Fonte: Consellería de Facenda

Destes 2,5 mil millóns de euros, 1,6 mil millóns corresponden á amortización e gastos financeiros da débeda pública da Comunidade autónoma de Galicia.

Gráfico 1. Porcentaxe de aliñamento do orzamento aos ODS.

Fonte: Consellería de Facenda

Unha vez delimitado o gasto aliñado aos obxectivos da Axenda 2030, recóllese na seguinte táboa a distribución cuantitativa do orzamento tendo en conta a contribución das política de gasto a un só obxectivo de desenvolvemento sustentable principal.

Cadro 5. Distribución cuantitativa por dimensións temáticas dos orzamentos xerais da CA de Galicia 2021.

	Orzamento	% sobre o total
Dimensión Social	8.167.529.245	61%
Dimensión económica	1.715.334.058	13%
Dimensión medioambiental	877.129.909	7%
Dimensión institucional	125.887.961	1%
Non aliñado	2.510.624.450	19%
	13.396.505.623	

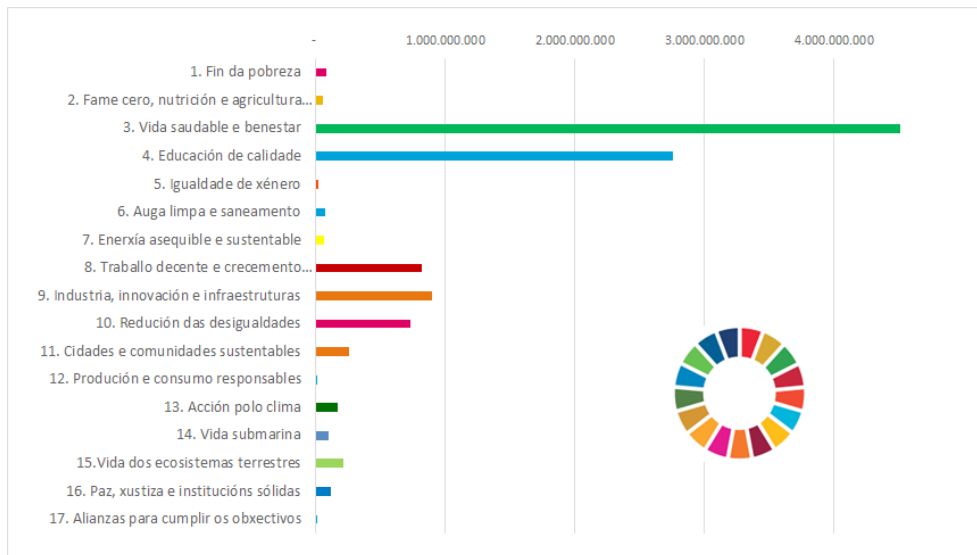
Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 6. Distribución por ODS dos orzamentos xerais da CA de Galicia 2021.

	Obxectivos de desenvolvemento sustentable	Orzamento 2021	% sobre o total
	1. Fin da pobreza	84.180.300	0,6%
	2. Fame cero, nutrición e agricultura sustentable	54.720.446	0,4%
	3. Vida saudable e benestar	4.516.523.406	33,7%
	4. Educación de calidade	2.761.732.906	20,6%
	5. Igualdade de xénero	21.893.498	0,2%
	6. Auga limpa e saneamento	69.076.598	0,5%
	7. Enerxía asequible e sustentable	67.557.668	0,5%
	8. Traballo decente e crecemento económico	817.693.932	6,1%
	9. Industria, innovación e infraestruturas	897.640.126	6,7%
	10. Redución das desigualdades	728.478.689	5,4%
	11. Cidades e comunidades sustentables	254.574.524	1,9%
	12. Produción e consumo responsables	9.731.119	0,1%
	13. Acción polo clima	168.022.150	1,3%
	14. Vida submarina	94.544.605	0,7%
	15. Vida dos ecosistemas terrestres	213.623.245	1,6%
	16. Paz, xustiza e institucións sólidas	115.355.797	0,9%
	17. Alianzas para cumprir os obxectivos	10.532.164	0,1%
	Non aliñado	2.510.624.450	18,7%
	Total	13.396.505.623	

Fonte: Consellería de Facenda

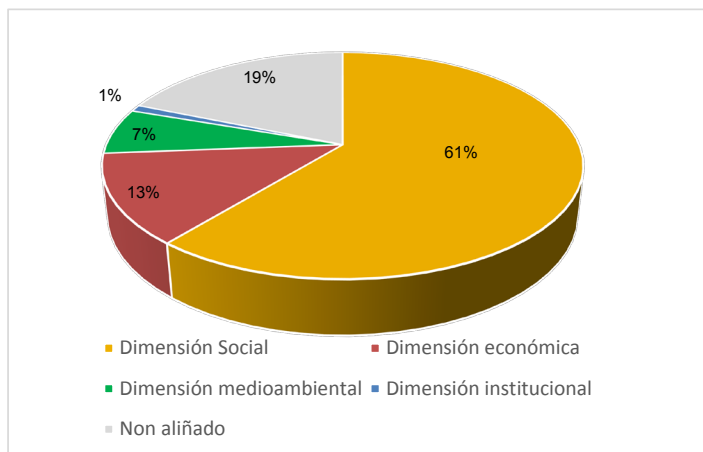
Gráfico 2. Distribución por ODS dos orzamentos xerais da CA de Galicia 2021.

Fonte: Consellería de Facenda

Se temos en conta a contribución diferenciada do orzamento por dimensións, observamos que preto do 65% está destinado á dimensión social, o que xa se intuía na gráfica anterior.

Gráfico 3. Porcentaxe de aliñamento do orzamento aos ODS, por dimensións de actuación.

Fonte: Consellería de Facenda

VII.2. ORZAMENTO ALIÑADO: 17 ODS E CATRO DIMENSIONES ESPECÍFICAS.

A continuación, farase un análise global de cada unha das dimensións principais de actuación a Axenda 2030, así coma unha descrición das principais metas previstas en cada un dos ODS xunto coa súa contrapartida orzamentaria.

VII.2.1. DIMENSION SOCIAL

Neste primeiro grupo inclúense o seguintes seis obxectivos de desenvolvemento sustentable:

- ODS 1. Poñer fin á pobreza en todas as súas formas e en todo o mundo
- ODS 2. Poñer fin á fame, lograr a seguridade alimentaria e a mellora da nutrición e promover a agricultura sustentable
- ODS 3. Garantir unha vida saudable e promover o benestar de todos a todas as idades
- ODS 4. Garantir unha educación inclusiva e equitativa de calidade e promover oportunidades de aprendizaxe permanente para todos
- ODS 5. Lograr a igualdade de xénero e empoderar a todas as mulleres e as nenas
- ODS 10. Reducir a desigualdade nos países e entre eles.

Cadro 7.Orzamento exercicio 2021 correspondente aos ODS da dimensión social.

Dimensión Social	% sobre o			% Va.r.
	2021	total	2020	
1. Fin da pobreza	84.180.300	1,0%	83.682.398	1%
2. Fame cero, nutrición e agricultura sustentable	54.720.446	0,7%	60.541.056	-10%
3. Vida saudable e benestar	4.516.523.406	55,3%	4.072.138.148	11%
4. Educación de calidade	2.761.732.906	33,8%	2.701.756.180	2%
5. Igualdade de xénero	21.893.498	0,3%	23.678.183	-8%
10. Redución das desigualdades	728.478.689	8,9%	725.641.758	0%
Total	8.167.529.245		7.667.437.723	7%

% sobre o total do orzamento

61%

Fonte: Consellería de Facenda

O total orzamentado para os ODS pertencentes á dimensión social sitúase lixeiramente por riba dos 8 mil millóns de euros, supoñendo un 63% do total dos orzamentos xerais para 2021. Ademais, os créditos iniciais para 2021 son un 6% superiores aos do ano 2020. Dentro do conxunto dos ODS mencionados, é o relativo á Saúde e benestar o que supón unha maior importancia en contía económica, seguido da educación.

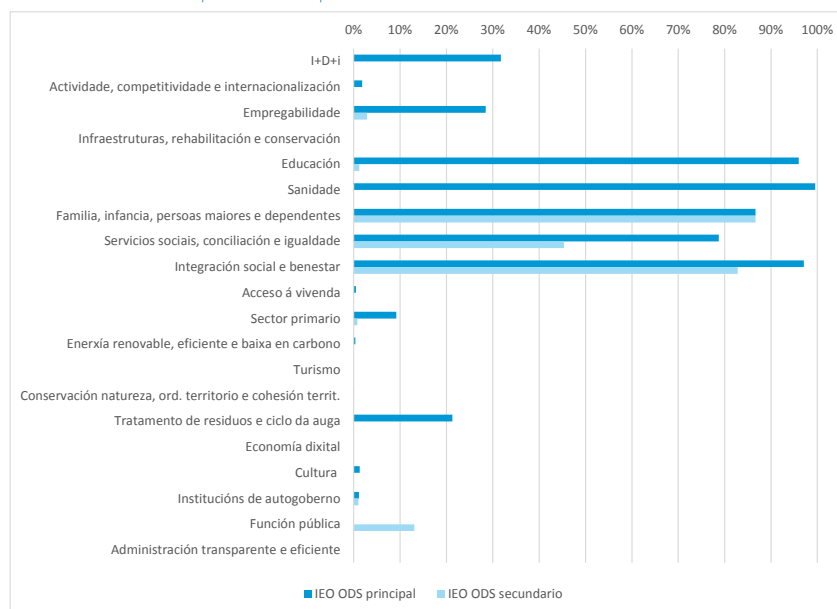
Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario descrito no apartado de metodoloxía empregada, podemos observar as prioridades de actuación onde se concentran os maiores esforzos para acadar as metas específicas previstas nos ODS 1,2,3,4 e 10.

Cadro 8. Índice de esforzo orzamentario para cada prioridades de actuación dos ODS da dimensión social.

Prioridade de actuación	IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01 I+D+i	31,7%		31,7%
PA.1.02 Actividade, competitividade e internacionalización	1,8%		1,8%
PA.1.03 Empregabilidade	28,5%	2,9%	31,4%
PA.1.04 Infraestruturas, rehabilitación e conservación	0,0%		0,0%
PA.1.05 Educación	96,0%	1,2%	97,2%
PA.2.01 Sanidade	99,5%	0,0%	99,6%
PA.2.02 Familia, infancia, persoas maiores e dependentes	86,7%	86,7%	173,3%
PA.2.03 Servicios sociais, conciliación e igualdade	78,7%	45,4%	124,1%
PA.2.04 Integración social e benestar	97,1%	82,8%	179,9%
PA.2.05 Acceso á vivenda	0,5%		0,5%
PA.3.01 Sector primario	9,2%	0,8%	10,0%
PA.3.02 Enerxía renovable, eficiente e baixa en carbono	0,4%		0,4%
PA.3.03 Turismo			
PA.3.04 Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.	0,1%	0,1%	0,2%
PA.3.05 Tratamento de residuos e ciclo da auga	21,3%		21,3%
PA.4.01 Economía dixital	0,0%		0,0%
PA.4.02 Cultura	1,3%		1,3%
PA.4.03 Institucións de autogoberno	1,1%	1,0%	2,1%
PA.5.01 Función pública		13,1%	13,1%
PA.5.02 Administración transparente e eficiente			

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 4. Índice de esforzo orzamentario dos ODS da dimensións de actuación.

Fonte: Consellería de Facenda

Como é lóxico, son as prioridades de actuación relacionadas coas materias en cuestión (sanidade, educación e servicios sociais) as que acaparan unha maior contía económica, sen embargo, tamén hai proxectos que permiten acadar as metas previstas no ámbito

social aínda que están fundamentalmente encamiñadas á consecución doutros obxectivos de desenvolvemento sustentable.

Esta cuestión tratarase con maior detalle ao realizar o análise de cada un dos ODS, sen embargo podemos mencionar como exemplos do anterior:

- a prioridade de actuación “PA.1.3 Aumento da empregabilidade e produtividade dos traballadores e traballadoras de Galicia a través da formación e innovación constante”, que recolle actuacións encamiñadas á formación tanto de empregados como desempregados, un dos obxectivos específicos previstos no ODS 4 de educación de calidade.(7)

- ou a prioridade de actuación “PA.3.1 Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural”, onde se inclúen proxectos que van en liña coas metas específicas 2.3 e 2.4 relacionadas coa agricultura sustentable (ODS 2: fame cero).

A continuación, vanse avaliar con maior grado de detalle cada un dos ODS previstos nesta dimensión social.

ODS 1. Poñer fin á pobreza en todas as súas formas e en todo o mundo

A nivel mundial, o número de persoas que viven en situación de extrema pobreza diminuíu desde un 36 % en 1990 ata un 10 % en 2015. Con todo, o ritmo ao que se produce este cambio está a diminuír, e a crise da COVID-19 pon en risco décadas de progreso na loita contra a pobreza. Unha nova investigación publicada polo Instituto Mundial de Investigacións de Economía do Desenvolvemento da Universidade das Nacións Unidas advirte de que as consecuencias económicas da pandemia mundial poderían incrementar a pobreza en todo o mundo ata chegar a afectar a 500 millóns de persoas máis, ou o que é o mesmo, a un 8 % máis da poboación total mundial.(8)

Dentro do ODS 1, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

7

De aquí a 2030, aumentar considerablemente o número de mozos e adultos que teñen as competencias necesarias, en particular técnicas e profesionais, para acceder ao emprego, o traballo decente e o emprendemento.

8

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/>

Cadro 9. Obxectivos específicos dentro do ODS 1: fin da pobreza.

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
1.1	De aquí a 2030, erradicar para todas as persoas e en todo o mundo a pobreza extrema
1.2	De aquí a 2030, reducir polo menos á metade a proporción de homes, mulleres e nenos de todas as idades que viven na pobreza en todas as súas dimensións conforme as definicións nacionais
1.3	Implementar a nivel nacional sistemas e medidas apropiados de protección social para todos, incluídos niveis mínimos, e, de aquí a 2030, lograr unha ampla cobertura das persoas pobres e vulnerables
1.4	De aquí a 2030, garantir que todos os homes e mulleres, en particular os pobres e os vulnerables, teñan os mesmos dereitos aos recursos económicos e acceso aos servizos básicos, a propiedade e o control da terra e outros bens, a herdanza, os recursos naturais, as novas tecnoloxías apropiadas e os servizos financeiros, incluída a microfinanciación
1.5	De aquí a 2030, fomentar a resiliencia dos pobres e as persoas que se atopan en situacións de vulnerabilidade e reducir a súa exposición e vulnerabilidade aos fenómenos extremos relacionados co clima e outras perturbacións e desastres económicos, sociais e ambientais
1.a	Garantir unha mobilización significativa de recursos procedentes de diversas fontes, mesmo mediante a mellora da cooperación para o desenvolvemento, a fin de proporcionar medios suficientes e previsíbles aos países en desenvolvemento, en particular os países menos adiantados, para que implementen programas e políticas encamiñados a poñer fin á pobreza en todas as súas dimensións
1.b	Crear marcos normativos sólidos nos planos nacional, rexional e internacional, sobre a base de estratexias de desenvolvemento en favor dos pobres que teñan en conta as cuestións de xénero, a fin de apoiar o investimento acelerado en medidas para erradicar a pobreza

Fonte: Consellería de Facenda

As metas esenciais para Galicia, de todas as recollidas no ODS 2, son a 1.2 centrada na redución da pobreza, e a meta 1.5 centrada na redución da vulnerabilidade da poboación en situación de pobreza. Para esta última, non hai datos a nivel autonómico, pero se facilita información detallada no “Diagnóstico de Indicadores da Axenda 2030”, facilitados fundamentalmente polo IGE e a Axencia Galega de emerxencias.

En relación coa meta 1.2, segundo os datos facilitados polo Instituto Galego de Estatística, os datos relativos á situación de pobreza en Galicia son os seguintes:

Cadro 10. Indicadores relacionados coa meta 1.2.

Meta 1.2. De aquí a 2030, reducir polo menos á metade a proporción de homes, mulleres e nenos de todas as idades que viven na pobreza en todas as súas dimensións conforme as definicións nacionais	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Proporción de persoas en risco de pobreza relativa	Galicia	Porcentaxe	17,0	16,1	15,9	15,5	..
	España		22,4	21,6	21,5	20,7	..
Proporción de persoas en risco de pobreza ou exclusión social: indicador AROPE	Galicia	Porcentaxe	22,6	20,3	20,3	19,0	..
	España		27,9	26,6	26,1	25,3	..

Fonte: IGE

Como se pode apreciar, a evolución de ambos indicadores é positiva nos períodos considerados, experimentando unha redución ao redor do 8% nos dos casos.

Tendo en conta o contexto actual de crisis sanitaria, económica e social, os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 aumentan os esforzos para a

erradicación da pobreza, aumentando a contía orzamentaria destinada a esta materia ata acadar os 84,4 millóns de euros, un 1% mais que no orzamento anterior.

Cadro 11. Orzamento exercicio 2021 corresponde ao ODS I

Dimensión Social	2021	% sobre o total	2020	% Var.
1. Fin da pobreza	84.180.300	1,0%	83.682.398	1%
2. Fame cero, nutrición e agricultura sustentable	54.720.446	0,7%	60.541.056	-10%
3. Vida saudable e benestar	4.516.523.406	55,3%	4.072.138.148	11%
4. Educación de calidade	2.761.732.906	33,8%	2.701.756.180	2%
5. Igualdade de xénero	21.893.498	0,3%	23.678.183	-8%
10. Redución das desigualdades	728.478.689	8,9%	725.641.758	0%
Total	8.167.529.245		7.667.437.723	7%
% sobre o total do orzamento	61%			

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 12. Programas de gasto que contribúen ao ODS I.

Programa de gasto	Orzamento 2021
312A - PROTECCIÓN E INSERCIÓN SOCIAL	76.071.952
313C - SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS	409.950
322C - PROMOCIÓN DO EMPREGO, DO EMPREGO AUTÓNOMO E DO MERCADO DE TRABALLO INCLUSIVO	7.698.398
Total general	84.180.300

Fonte: Consellería de Facenda

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados coa Renda de Inserción Social de Galicia (RISGA), que suman máis de 72 millóns de euros.

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS I como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS I como obxectivo secundario).

Cadro 13. Índice de esforzo orzamentario corresponde ao ODS I, dentro de cada prioridade de actuación.

Prioridade de actuación		IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i			
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización			
PA.1.03	Empregabilidade	2,1%	0,8%	2,9%
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación			
PA.1.05	Educación			
PA.2.01	Sanidade			
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes		86,7%	86,7%
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade		44,8%	44,8%
PA.2.04	Integración social e benestar	48,5%	33,7%	82,2%
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario			
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono			
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.		0,1%	0,1%
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga			
PA.4.01	Economía dixital			
PA.4.02	Cultura			
PA.4.03	Instucións de autogoberno		1,0%	1,0%
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Administración transparente e eficiente			

Fonte: Consellería de Facenda

O esforzo concéntrase na PA 2.04, onde a contribución directa ao ODS I é de case o 50% do total da PA.

Finalmente, é importante por de manifesto que o ODS que maior complementariedade ou interrelación amosa con respecto aos demais ODS é o obxectivo 10 de redución das desigualdades. Na práctica maioría dos casos, as actuacións contribúen de forma simultánea á consecución dos dous obxectivos, de forma que se unha actuación contribúe de forma directa ao obxectivo I, o máis habitual e que contribúa de forma secundaria ao obxectivo 10, e viceversa.

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo I sería a seguinte:

Cadro 14. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS I, contribución directa e secundaria

ODS principal		ODS secundario	
PA	Orzamento	PA	Orzamento
PI.1.03	7.698.398	PI.1.03	3.000.000
PI.2.04	76.481.902	PI.2.01	-
Total general	84.180.300	PI.2.02	449.811.489
-		PI.2.03	224.363.957
-		PI.2.04	53.250.019
-		PI.3.04	176.735
-		PI.4.03	2.417.295
-		PI.5.01	-
-		Total general	733.019.495

Fonte: Consellería de Facenda

Se temos en conta o total, a contribución estaría preto dos 846 millóns de euros.

ODS 2. Poñer fin á fame, lograr a seguridade alimentaria e a mellora da nutrición e promover a agricultura sustentable

Tras décadas dunha diminución constante, o número de persoas que padecen fame (medido pola prevalencia de desnutrición) comezou a aumentar lentamente de novo en 2015. As estimacións actuais indican que preto de 690 millóns de persoas no mundo padecen fame, é dicir, o 8,9 por cento da poboación mundial, o que supón un aumento duns 10 millóns de persoas nun ano e duns 60 millóns en cinco anos. Segundo o Programa Mundial de Alimentos, ao redor de 135 millóns de persoas padecen fame severa, debido principalmente aos conflitos causados polos seres humanos, o cambio climático e as recesións económicas. A pandemia de COVID-19 podería duplicar agora esa cifra e sumar uns 130 millóns de persoas máis que estarían en risco de padecer fame severa a finais de 2020.(9)

Ao mesmo tempo, é necesario levar a cabo un cambio profundo no sistema agroalimentario mundial se queremos alimentar a máis de 820 millóns de persoas que padecen fame e aos 2000 millóns de persoas máis que vivirán no mundo en 2050. O aumento da produtividade agrícola e a produción alimentaria sostible son cruciais para axudar a aliviar os riscos da fame.(10)

Dentro do ODS 2, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

9 <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es>
10 <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es>

Cadro 15. Obxectivos específicos dentro do ODS 2: Fame cero.

Objetivos	Denominación Objetivos
2.1	De aquí a 2030, poñer fin á fame e asegurar o acceso de todas as persoas, en particular os pobres e as persoas en situacións de vulnerabilidade, incluídos os nenos menores de 1 ano, a unha alimentación sa, nutritiva e suficiente durante todo o ano
2.2	De aquí a 2030, poñer fin a todas as formas de malnutrición, incluso logrando, como moito tarde en 2025, as metas convidadas internacionalmente sobre o atraso do crecemento e a emaciación dos nenos menores de 5 anos, e abordar as necesidades de nutrición das adolescentes, as mulleres embarazadas e lactantes e as persoas de idade
2.3	De aquí a 2030, duplicar a produtividade agrícola e os ingresos dos produtores de alimentos en pequena escala, en particular as mulleres, os pobos indíxenas, os agricultores familiares, os gandeiros e os pescadores, entre outras cousas mediante un acceso seguro e equitativo ás terras, a outros recursos e insumos de produción e aos coñecementos, os servizos financeiros, os mercados e as oportunidades para engadir valor e obter empregos non
2.4	De aquí a 2030, asegurar a sustentabilidade dos sistemas de produción de alimentos e aplicar prácticas agrícolas resilientes que aumenten a produtividade e a produción, contribúan ao mantemento dos ecosistemas, fortalezan a capacidade de adaptación ao cambio climático, os fenómenos meteorolóxicos extremos, as secas, as inundacións e outros desastres, e melloren progresivamente a calidade da terra e o chan
2.5	De aquí a 2020, manter a diversidade xenética das sementes, as plantas cultivadas e os animais de granxa e domesticados e as súas correspondentes especies silvestres, entre outras cousas mediante unha boa xestión e diversificación dos bancos de sementes e plantas a nivel nacional, rexional e internacional, e promover o acceso aos beneficios que se deriven da utilización dos recursos xenéticos e os coñecementos tradicionais conexos e a
2.a	Aumentar, mesmo mediante unha maior cooperación internacional, os investimentos en infraestrutura rural, investigación e servizos de extensión agrícola, desenvolvemento tecnolóxico e bancos de xenes de plantas e gañar a fin de mellorar a capacidade de produción agropecuaria nos países en desenvolvemento, particularmente nos países menos adiantados
2.b	Corrixir e previr as restricións e distorsións comerciais nos mercados agropecuarios mundiais, mesmo mediante a eliminación paralela de todas as formas de subvención ás exportacións agrícolas e todas as medidas de exportación con efectos equivalentes, de conformidade co mandato da Rolda de Doha para o Desenvolvemento
2.c	Adoptar medidas para asegurar o bo funcionamento dos mercados de produtos básicos alimentarios e os seus derivados e facilitar o acceso oportuno á información sobre os mercados, mesmo sobre as reservas de alimentos, a fin de axudar a limitar a extrema volatilidade dos prezos dos alimentos

Fonte: Consellería de Facenda

Dentro deste ODS podemos diferenciar, a grandes trazos, dúas cuestións fundamentais, por un lado o tema da fame e mal nutrición e por outro, o que ten que ver coa produción alimentaria.

Con respecto á alimentación a meta focalízase na eliminación da malnutrición e os efectos derivados a nivel de crecemento. Sobre este tema inflúen tanto aspectos sociais como económicos, e non só hai que ter en conta un peso insuficiente, senón tamén o porcentaxe de poboación con sobrepeso (tema de maior preocupación non países desenvolvidos). En Galicia, no ano 2017 a proporción de menores de 2 a 17 anos con obesidade⁽¹¹⁾ foi dun 6,18%; a proporción de menores de 2 a 17 anos con sobrepeso⁽¹²⁾ foi do 17,11%; a Proporción de menores de 2 a 17 anos con peso insuficiente⁽¹³⁾ foi do 10,53%. A tendencia dos cinco anos anteriores (2012-2017) é positiva para o caso da obesidade e sobrepeso, sen embargo a proporción de nenos con peso insuficiente aumentou case un 30%.

¹¹ Obesidade considerada cando: IMC $\geq$ 30 kg/m². Datos da Enquisa Nacional de Saúde para o último ano dispoñible, 2017.

¹² Sobrepeso considerado cando: 25 kg/m² $\leq$ IMC $<$ 30 kg/m². Datos da Enquisa Nacional de Saúde 2017.

¹³ Peso insuficiente considerado cando: IMC $<$ 18,5 kg/m². Datos da Enquisa Nacional de Saúde 2017.

Con respecto á agricultura sustentable, a evolución é claramente positiva, pois a taxa aumenta en case dous puntos porcentuais en 2019 con respecto a 2015, sendo no 2019 un 4,3% a proporción de superficie agrícola na que se practica unha agricultura sustentable.

Cadro 16. Indicadores relacionados coa meta 2.4

Meta 2.4. De aquí a 2030, asegurar a sustentabilidade dos sistemas de produción de alimentos e aplicar prácticas agrícolas resilientes que aumenten a produtividade e a produción, contribúan ao mantemento dos ecosistemas, fortalezan a capacidade de adaptación ao cambio climático, aos fenómenos meteorolóxicos extremos, ás secas, ás inundacións e outros desastres, e melloren progresivamente a calidade da terra e o solo		Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Proporción da superficie agrícola en que se practica unha agricultura produtiva e sustentable		Galicie España	Porcentaxe	2,5 7,8	3,4 8,0	3,9 8,2	4,1 8,9	4,3 9,3

Fonte: IGE

No exercicio 2021, os orzamentos xerais destinan á fame, á seguridade alimentaria, á mellora da nutrición e á agricultura sustentable máis de 55 millóns de euros.

Cadro 17. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 2.

Dimensión Social	2021	% sobre o total	2020	% Var.
1. Fin da pobreza	84.180.300	1,0%	83.682.398	1%
2. Fame cero, nutrición e agricultura sustentable	54.720.446	0,7%	60.541.056	-10%
3. Vida saudable e benestar	4.516.523.406	55,3%	4.072.138.148	11%
4. Educación de calidade	2.761.732.906	33,8%	2.701.756.180	2%
5. Igualdade de xénero	21.893.498	0,3%	23.678.183	-8%
10. Redución das desigualdades	728.478.689	8,9%	725.641.758	0%
Total	8.167.529.245		7.667.437.723	7%
% sobre o total do orzamento	61%			

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario pertencen ás funcións:

31 - ACCIÓN SOCIAL E PROMOCIÓN SOCIAL, con 68 mil euros, por un convenio co Banco de Alimentos.

71 - DINAMIZACIÓN ECONÓMICA DO MEDIO RURAL: con case 55 millóns de euros. Dentro desta función, os programas empregados son os seguintes, gozando dunha maior importancia, en termos de contía orzamentaria, o relativo á modernización e diversificación do tecido produtivo rural.

Cadro 18. Programas de gasto que contribúen ao ODS 2.

Programa de gasto	Orzamento 2021
312A - PROTECCIÓN E INSERCIÓN SOCIAL	67.980
312B - PROGRAMAS DE PRESTACIÓNS ÁS FAMILIAS E Á INFANCIA	-
313C - SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS	-
712B - MODERNIZACIÓN E DIVERSIFICACIÓN DO TECIDO PRODUTIVO RURAL	34.857.104
713C - IMPLANTACIÓN DE SISTEMAS PRODUTIVOS AGRARIOS SUSTENTABLES	3.317.931
713D - MELLORA DA CALIDADE NA PRODUCCIÓN AGROALIMENTARIA	13.141.522
713F - REGULACIÓNS DAS PRODUCCIÓN AGRARIAS E APOIO Á RENDA DOS AGRICULTORES	3.335.909
Total xeral	54.720.446

Fonte: Consellería de Facenda

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 2 como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 2 como obxectivo secundario).

Cadro 19. Índice de esforzo orzamentario do ODS 2, para cada prioridade de actuación.

Prioridade de actuación		IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i			
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización			
PA.1.03	Empregabilidade			
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación			
PA.1.05	Educación			
PA.2.01	Sanidade			
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade			
PA.2.04	Integración social e benestar	0,0%		0,0%
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario	7,8%	0,8%	8,6%
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono			
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.			
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga			
PA.4.01	Economía dixital			
PA.4.02	Cultura			
PA.4.03	Institucións de autogoberno			
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Administración transparente e eficiente			

Fonte: Consellería de Facenda

O esforzo orzamentario concéntrase fundamentalmente na prioridade de gasto 3.01.

Finalmente, en termos cuantitativos, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo 2 sería a seguinte:

Cadro 20. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 2, contribución directa e secundaria..

ODS principal		ODS secundario	
PA	Orzamento	PA	Orzamento
PI.2.03	-	PI.3.01	5.617.598
PI.2.04	67.980	Total general	5.617.598
PI.3.01	54.652.466		-
Total general	54.720.446		-

Fonte: Consellería de Facenda

Se temos en conta a contribución total, esta superaría os 60 millóns de euros.

ODS 3. Garantir unha vida saudable e promover o benestar de todos a todas as idades

Actualmente, o mundo enfróntase a unha crise sanitaria mundial sen precedentes; a COVID-19 está a propagar o sufrimento humano, desestabilizando a economía mundial e cambiando drasticamente as vidas de miles de millóns de persoas en todo o mundo.

Antes da pandemia, conseguíronse grandes avances na mellora da saúde de millóns de persoas. En concreto, estes grandes avances alcanzáronse ao aumentar a esperanza de vida e reducir algunhas das causas de morte comúns asociadas coa mortalidade infantil e materna. Con todo, necesítanse máis esforzos para erradicar por completo unha gran variedade de enfermidades e abordar un gran número de problemas de saúde, tanto constantes como emerxentes. A través dun financiamento máis eficiente dos sistemas sanitarios, un maior saneamento e hixiene, e un maior acceso ao persoal médico, poderanse conseguir avances significativos á hora de axudar a salvar as vidas de millóns de persoas.

As emerxencias sanitarias, como a derivada da COVID-19, supoñen un risco mundial e demostraron que a preparación é vital. O Programa das Nacións Unidas para o Desenvolvemento sinalou as grandes diferenzas relativas ás capacidades dos países para lidar coa crise da COVID-19 e recuperarse dela. A pandemia constitúe un punto de inflexión no referente á preparación para as emerxencias sanitarias e o investimento en servizos públicos vitais do século XXI.⁽¹⁴⁾

Dentro do ODS 3, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

Cadro 21. Obxectivos específicos dentro do ODS 3: vida saudable e benestar social.

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
3.1	De aquí a 2030, reducir a taxa mundial de mortalidade materna a menos de 70 por cada 100.000 nados vivos
3.2	De aquí a 2030, poñer fin ás mortes evitables de recentemente nados e de nenos menores de 5 anos, logrando que todos os países tenten reducir a mortalidade neonatal polo menos a 12 por cada 1.000 nados vivos e a mortalidade dos nenos menores de 5 anos polo menos a 25 por cada 1.000 nados vivos
3.3	De aquí a 2030, poñer fin ás epidemias da SIDA, a tuberculose, a malaria e as enfermidades tropicais desatendidas e combater a hepatite, as enfermidades transmitidas pola auga e outras enfermidades transmisíbles
3.4	De aquí a 2030, reducir nun terzo a mortalidade prematura por enfermidades non transmisíbles mediante a súa prevención e tratamento, e promover a saúde mental e o benestar
3.5	Fortalecer a prevención e o tratamento do abuso de substancias adictivas, incluído o uso indebido de estupefacientes e o consumo nocivo de alcol
3.6	3.6 De aquí a 2020, reducir á metade o número de mortes e lesións causadas por accidentes de tráfico en o mundo
3.7	De aquí a 2030, garantir o acceso universal aos servizos de saúde sexual e reprodutiva, incluídos os de planificación familiar, información e educación, e a integración da saúde reprodutiva nas estratexias e os programas nacionais
3.8	Lograr a cobertura sanitaria universal, incluída a protección contra os riscos financeiros, o acceso a servizos de saúde esenciais de calidade e o acceso a medicamentos e vacúas inocuos, eficaces, alcanzables e de calidade para todos
3.9	De aquí a 2030, reducir considerablemente o número de mortes e enfermidades causadas por produtos químicos perigosos e pola polución e contaminación do aire, a auga e o chan
3.a	Fortalecer a aplicación do Convenio Marco da Organización Mundial da Saúde para o Control do Tabaco en todos os países, segundo proceda
3.b	Apoiar as actividades de investigación e desenvolvemento de vacinas e medicamentos contra as enfermidades transmisíbles e non transmisíbles que afectan primordialmente aos países en desenvolvemento e facilitar o acceso a medicamentos e vacinas esenciais alcanzables de conformidade coa Declaración relativa ao Acordo sobre os Aspectos dos Dereitos de Propiedade Intelectual Relacionados co Comercio e a Saúde Pública, na que se afirma o
3.c	Aumentar considerablemente o financiamento da saúde e a contratación, o perfeccionamento, a capacitación e a retención do persoal sanitario nos países en desenvolvemento, especialmente nos países menos adiantados e os pequenos Estados insulares en desenvolvemento
3.d	Reforzar a capacidade de todos os países, en particular os países en desenvolvemento, en materia de alerta temperá, redución de riscos e xestión dos riscos para a saúde nacional e mundial

Fonte: Consellería de Facenda

En Galicia, a taxa de mortalidade materna foi 0 no ano 2017, pois non houbo mortes de mulleres debido a complicacións no embarazo, parto ou no puerperio. Polo tanto, cómpre sinalar que se cumpre co obxectivo da meta de reducir a taxa mundial de mortalidade materna a menos de 70 por cada 100.000 nados vivos. A evolución da taxa de mortalidade en nenos menores de 5 anos (2017: 2,87 defuncións por cada 1000 nados vivos) e a taxa de mortalidade neonatal (2017: 1,46 defuncións por mil nados vivos) evoluciona

positivamente no período base considerado polo INE (2015-2017), cun descenso de 0.53 e 0.65 no número de defuncións por cada mil nados vivos respectivamente.

A recóllense os valores dos indicadores empregados para avaliar as metas específicas 3.4, 3.5, 3a e 3c. En todos os casos, a evolución é positiva para o período considera (agás para a meta 3.a, da que só se teñen datos para 2017).

Cadro 22. Indicadores relacionados co ODS 3.

Meta 3.4. De aquí a 2030, reducir nun terzo a mortalidade prematura por enfermidades non transmisibles mediante a súa prevención e tratamento, e promover a saúde mental e o benestar							
	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Taxa de mortalidade por suicidio	Galicia	Tanto por	11,3	12,6	12,3	..	..
	España	100.000	7,8	7,7	7,9	7,6	..
Meta 3.6. De aquí a 2020, reducir á metade o número de mortes e lesións causadas por accidentes de tráfico no mundo							
	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Taxa de mortalidade por lesións debidas a accidentes de tráfico	Galicia	Tanto por	5,4	5,9	4,9	..	..
	España	100.000	4,1	4,1	4,2	4,1	..
Meta 3.a. Fortalecer a aplicación do Convenio Marco da Organización Mundial da Saúde para o Control do Tabaco en todos os países, segundo proceda							
	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Proporción de persoas de 15 e máis anos que fuman a diario	Galicia	Porcentaxe	..	..	17,8	..	..
	España		..	..	22,1	..	..
Meta 3.c. Aumentar considerablemente o financiamento da saúde e a contratación, o perfeccionamento, a capacitación e a retención do persoal sanitario nos países en desenvolvemento, especialmente nos países menos adelantados e os pequenos estados insulares en desenvolvemento							
	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Número de persoas colexiadas en medicina por cada 10.000 habitantes	Galicia	Tanto por	48,9	50,0	51,0	52,3	52,9
	España	10.000	52,3	53,3	54,4	55,5	56,6
Número de persoas colexiadas en enfermaría por cada 10.000 habitantes	Galicia	Tanto por	51,6	52,4	52,9	53,8	54,2
	España	10.000	61,1	62,6	64,3	65,6	66,8

Fonte: IGE

Tendo en conta o contexto actual de crisis sanitaria derivada da pandemia por COVID-19, os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 aumentan os esforzos para mellorar o sistema de saúde e o benestar dos cidadáns, destinando a este obxectivo máis de 4.500 millóns de euros, un 11% máis que no exercicio orzamentario anterior. Representa o 55,3% do orzamento total, sendo o ODS que acapara a maior cifra orzamentaria dos 17 obxectivos totais.

Cadro 23. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 3. Comparativa con 2020.

Dimensión Social	% sobre o		2020	% Var.
	2021	total		
1. Fin da pobreza	84.180.300	1,0%	83.682.398	1%
2. Fame cero, nutrición e agricultura sustentable	54.720.446	0,7%	60.541.056	-10%
3. Vida saudable e benestar	4.516.523.406	55,3%	4.072.138.148	11%
4. Educación de calidade	2.761.732.906	33,8%	2.701.756.180	2%
5. Igualdade de xénero	21.893.498	0,3%	23.678.183	-8%
10. Redución das desigualdades	728.478.689	8,9%	725.641.758	0%
Total	8.167.529.245		7.667.437.723	7%
% sobre o total do orzamento	61%			

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 24. Programas de gasto que contribúen ao ODS 3.

Programa de gasto	Orzamento 2021
312A - PROTECCIÓN E INSERCIÓN SOCIAL	153.847
411A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE SANIDADE	75.299.815
412A - ATENCIÓN HOSPITALARIA	2.951.401.291
412B - ATENCIÓN PRIMARIA	1.354.203.972
413A - PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DA SAÚDE PÚBLICA	93.505.591
441A - PROMOCIÓN DA ACTIVIDADE DEPORTIVA	30.474.216
561A - PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DES ENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA	5.000.000
561C - INVESTIGACIÓN SANITARIA	4.984.674
734A - FOMENTO DA MINARÍA	1.500.000
Total general	4.516.523.406

Fonte: Consellería de Facenda

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados coa atención primaria e hospitalaria.

Cabe puntualizar que no programa de gasto 734A hai proxectos para combater enfermidades profesionais.

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 3 como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 3 como obxectivo secundario).

Cadro 25. Índice de esforzo orzamentario do ODS 3, por prioridade de actuación.

Prioridade de actuación		IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i	4,4%		4,4%
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización	0,40%		0,40%
PA.1.03	Empregabilidade			
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación			
PA.1.05	Educación			
PA.2.01	Sanidade	97,6%	0,0%	97,7%
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade			
PA.2.04	Integración social e benestar	0,1%		0,1%
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario			
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono			
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.			
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga			
PA.4.01	Economía dixital			
PA.4.02	Cultura			
PA.4.03	Institucións de autogoberno			
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Administración transparente e eficiente			

Fonte: Consellería de Facenda

Son fundamentalmente as prioridades de gasto P.1.01 (pola I+d+i no ámbito sanitario, relacionado coa investigación en enfermidades, vacinas e medicamentos) e 2.01, onde se concentra a actividade sanitaria.

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo 3 sería a seguinte:

Cadro 26.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 3, contribución directa e secundaria.

ODS principal		ODS secundario	
PA	Orzamento	PA	Orzamento
PI.0.00	-	PI.1.01	-
PI.1.01	9.984.674	PI.2.01	1.840.000
PI.1.02	1.500.000	Total general	1.840.000
PI.2.01	4.504.884.885		-
PI.2.04	153.847		-
Total general	4.516.523.406		-

Fonte: Consellería de Facenda

ODS 4. Garantir unha educación inclusiva e equitativa de calidade e promover oportunidades de aprendizaxe permanente para todos

Segundo as Nacións Unidas, a educación permite a mobilidade socioeconómica ascendente e é clave para saír da pobreza. Durante a última década, conseguíronse grandes avances á hora de ampliar o acceso á educación e as taxas de matriculación nas escolas en todos os niveis, especialmente para as nenas.

En 2020, a medida que a pandemia da COVID-19 propagábase por todo o planeta, a maior parte dos países anunciaron o peche temporal das escolas, o que afectou a máis do 91 % dos estudantes en todo o mundo. En abril de 2020, preto de 1 600 millóns de nenos e mozos estaban fóra da escola. Igualmente, preto de 369 millóns de nenos que dependen dos comedores escolares tiveron que buscar outras fontes de nutrición diaria.

A pandemia mundial está a ter graves consecuencias no sector da educación e a formación, e está a cambiar o paradigma no que se vai a desenvolver nos próximos anos. A dixitalización da educación é un gran reto para os países desenvolvidos.

Dentro do ODS 4, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

Cadro 27. Obxectivos específicos dentro do ODS 4: Educación de calidade.

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
4.1	De aquí a 2030, asegurar que todas as nenas e todos os nenos terminen o ensino primario e secundario, que ha de ser gratuíta, equitativa e de calidade e producir resultados de aprendizaxe pertinentes e efectivos
4.2	De aquí a 2030, asegurar que todas as nenas e todos os nenos teñan acceso a servizos de atención e desenvolvemento na primeira infancia e educación preescolar de calidade, #a fin de que estean preparados para o ensino primario
4.3	De aquí a 2030, asegurar o acceso igualitario de todos os homes e as mulleres a unha formación técnica, profesional e superior de calidade, incluída o ensino universitario
4.4	De aquí a 2030, aumentar considerablemente o número de mozos e adultos que teñen as competencias necesarias, en particular técnicas e profesionais, para acceder ao emprego, o traballo decente e o emprendemento
4.5	De aquí a 2030, eliminar as disparidades de xénero na educación e asegurar o acceso igualitario a todos os niveis do ensino e a formación profesional para as persoas vulnerables, incluídas as persoas con discapacidade, os pobos indíxenas e os nenos en situacións de vulnerabilidade
4.6	De aquí a 2030, asegurar que todos os mozos e unha proporción considerable dos adultos, tanto homes como mulleres, estean alfabetizados e teñan noções elementais de aritmética
4.7	De aquí a 2030, asegurar que todos os alumnos adquiran os coñecementos teóricos e prácticos necesarios para promover o desenvolvemento sustentable, entre outras cousas mediante a educación para o desenvolvemento sustentable e os estilos de vida sustentables, os dereitos humanos, a igualdade de xénero, a promoción dunha cultura de paz e non violencia, a cidadanía mundial e a valoración da diversidade cultural e a contribución da cultura
4.a	Construír e adecuar instalacións educativas que teñan en conta as necesidades dos nenos e as persoas con discapacidade e as diferenzas de xénero, e que ofrezan contornos de aprendizaxe seguros, non violentos, inclusivos e eficaces para todos
4.b	De aquí a 2020, aumentar considerablemente a nivel mundial o número de bolsas dispoñibles para os países en desenvolvemento, en particular os países menos adiantados, os pequenos Estados insulares en desenvolvemento e os países africanos, #a fin de que os seus estudantes poidan matricularse en programas de ensino superior, incluídos programas de formación profesional e programas técnicos, científicos, de enxeñería e de tecnoloxía da
4.c	De aquí a 2030, aumentar considerablemente a oferta de docentes cualificados, mesmo mediante a cooperación internacional para a formación de docentes nos países en desenvolvemento, especialmente os países menos adiantados e os pequenos Estados insulares en desenvolvemento

Fonte: Consellería de Facenda

En Galicia, para comprender o diagnóstico actual relacionado con este ODS podemos observar os seguintes indicadores:

- Taxa de abandono educativo temperán da poboación entre 18 e 24 anos (2017): 14,90% Esta taxa descendeu case un 40% nos últimos 13 anos, e está por debaixo da media estatal.

- Porcentaxe da poboación adulta (25-64 anos) que estudan formación académica ou capacitación nas últimas catro semanas (2017): 9,40%.

- Porcentaxe da poboación adulta (25-64 anos) que alcanzou un nivel de formación de 3 a 8 -sendo 3 a Educación Secundaria Obligatoria e o nivel 8 Estudos de doutorado-(2017): 57,30%. Aumento e case un 40% nos últimos 13 anos (2004-2017).

- Porcentaxe da poboación de 18 a 24 anos que alcanzou un nivel de formación de 3 a 8 (2017): 68,50%.

Na actualidade, Galicia cumpre o obxectivo de asegurar un acceso igualitario a todos os niveis da ensinanza e formación profesional sen disparidade de xénero, segundo se recolle no catro seguinte, dende 2016.

Cadro 28. Indicadores relacionados co ODS4

Meta 4.5. De aquí a 2030, eliminar as disparidades de xénero na educación e asegurar o acceso igualitario a todos os niveis do ensino e á formación profesional para as persoas vulnerables, incluídas as persoas con discapacidade, os pobos indíxenas e os nenos en situacións de vulnerabilidade		Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Índice de paridade entre mulleres e homes da poboación entre 18 e 64 anos que realizou actividades educativas nos últimos 12 meses	Galicia	Índice		..	103,1	..	..	..
	España			..	98,5	..	..	..
Índice de paridade entre persoas pertencentes a fogares que se atopan no nivel de ingresos inferior e superior da poboación entre 18 e 64 anos que realizou actividades educativas nos últimos 12 meses	Galicia	Índice		..	59,7	..	..	..
	España			..	46,3	..	..	..

Fonte: IGE

En termos económicos, a Xunta e Galicia destina á educación e formación no ano 2021 máis de 2.760 millóns de euros, un 34% do total do orzamento.

Cadro 29. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 4.

Dimensión Social	% sobre o		2020	% Var.
	2021	total		
1. Fin da pobreza	84.180.300	1,0%	83.682.398	1%
2. Fame cero, nutrición e agricultura sustentable	54.720.446	0,7%	60.541.056	-10%
3. Vida saudable e benestar	4.516.523.406	55,3%	4.072.138.148	11%
4. Educación de calidade	2.761.732.906	33,8%	2.701.756.180	2%
5. Igualdade de xénero	21.893.498	0,3%	23.678.183	-8%
10. Redución das desigualdades	728.478.689	8,9%	725.641.758	0%
Total	8.167.529.245		7.667.437.723	7%
% sobre o total do orzamento	61%			

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 30. Programas de gasto relacionados co ODS 4.

Programa de gasto	Orçamento 2021
312B - PROGRAMAS DE PRESTACIÓNS ÁS FAMILIAS E Á INFANCIA	23.303.571
313C - SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS	758.065
323A - FORMACIÓN PROFESIONAL DES EMPREGADOS	83.217.812
323B - FORMACIÓN PROFESIONAL DE OCUPADOS	11.747.500
324A - MELLORA DA ORGANIZACIÓN E ADMINISTRACIÓN DAS RELACIÓNS LABORAIS E DA PREVENCIÓN DE RISCOS	1.462.646
324C - PROMOCIÓN DA ECONOMÍA SOCIAL	60.000
412B - ATENCIÓN PRIMARIA	30.000.000
414A - FORMACIÓN DE GRADUADOS E POS GRADUADOS	59.422.233
421A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE EDUCACIÓN	45.917.011
422A - EDUCACIÓN INFANTIL, PRIMARIA E ES O	874.180.011
422C - ENSINANZAS UNIVERSITARIAS	373.510.312
422D - EDUCACIÓN ESPECIAL	49.349.666
422E - ENSINANZAS ARTÍSTICAS	41.004.567
422G - ENSINANZAS ESPECIAIS	19.596.683
422I - FORMACIÓN E PERFECCIONAMENTO DO PROFESORADO	3.495.125
422K - ENSINANZAS PESQUEIRAS	9.550.774
422L - CAPACITACIÓN E EXTENSIÓN AGROFORESTAL	10.229.377
422M - ENSINANZA SECUNDARIA, FORMACIÓN PROFESIONAL E OUTRAS ENSINANZAS	844.281.550
423A - SERVIZOS E AXUDAS COMPLEMENTARIAS DA ENSINANZA	149.732.751
423B - PREVENCIÓN DO ABANDONO ESCOLAR	26.807.565
432A - BIBLIOTECAS, ARQUIVOS, MUSEOS E EQUIPAMENTOS CULTURAIS	780.000
432B - FOMENTO DAS ACTIVIDADES CULTURAIS	155.000
512A - ORDENACIÓN E INSPECCIÓN DO TRANSPORTE	400.000
512B - CONSTRUCCIÓN, CONSERVACIÓN E EXPLOTACIÓN DE ESTRADAS	100.000
514A - INFRAESTRUTURAS PESQUEIRAS	9.163.857
541D - CONTROL AMBIENTAL E XESTIÓN DE RESIDUOS	25.000.000
561A - PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DES ENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA	-
561B - INVESTIGACIÓN UNIVERSITARIA	62.187.361
571A - FOMENTO DA SOCIEDADE DA INFORMACIÓN E DO COÑECIMENTO	-
581A - ELABORACIÓN E DIFUSIÓN ESTADÍSTICA	-
722A - PROMOCIÓN SOCIAL E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA PESQUEIRA.	976.919
741A - APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVIDADE, INNOVACIÓN E PRODUCCIÓN	5.342.550
Total general	2.761.732.906

Fonte: Consellería de Facenda

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 4 como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 4 como obxectivo secundario).

Cadro 31. Índice de esforzo orzamentario do ODS 4 por prioridade de actuación.

Prioridade de actuación		IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i	27,3%		27,3%
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización	1,42%		1,42%
PA.1.03	Empregabilidade	26,1%		26,1%
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación	0,0%		0,0%
PA.1.05	Educación	96,0%	1,2%	97,2%
PA.2.01	Saúde	1,9%		1,9%
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade	34,6%		34,6%
PA.2.04	Integración social e benestar	0,5%		0,5%
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario	1,4%		1,4%
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono	0,4%		0,4%
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.			
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga	21,3%		21,3%
PA.4.01	Economía dixital	0,0%		0,0%
PA.4.02	Cultura	1,3%		1,3%
PA.4.03	Instucións de autogoberno			
PA.5.01	Función pública		13,1%	13,1%
PA.5.02	Administración transparente e eficiente			

Fonte: Consellería de Facenda

Son fundamentalmente as prioridades de gasto P.1.01 e 1.05 onde se concentra a actividade do sector educativo, a formación e a I+D+i no ámbito universitario.

Este ODS presenta un alto grao de complementariedade ou interrelación con ODS 8 (emprego decente e crecemento económico). En concreto, a meta ou obxectivo específico 4.4 “De aquí a 2030, aumentar considerablemente o número de mozos e adultos que teñen as competencias necesarias, en particular técnicas e profesionais, para acceder ao emprego, o traballo decente e o emprendemento” está, intimamente relacionado co citado ODS 8. Isto implica que na práctica, hai moitas actuacións que contribúen de forma simultánea á consecución dos dous obxectivos, de forma que se unha actuación contribúe de forma directa ao obxectivo 4, o máis habitual e que contribúa de forma secundaria ao obxectivo 8, e viceversa.

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo 4 sería a seguinte:

Cadro 32.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 4, contribución directa e secundaria.

ODS principal		ODS secundario	
PA	Orzamento	PA	Orzamento
PI.0.00	-	PI.1.05	29.500.000
PI.1.01	62.187.361	PI.4.01	-
PI.1.02	5.342.550	PI.4.03	-
PI.1.03	96.487.958	PI.5.01	1.836.492
PI.1.04	100.000	Total general	31.336.492
PI.1.05	2.297.922.641		-
PI.2.01	89.422.233		-
PI.2.03	173.036.322		-
PI.2.04	758.065		-
PI.3.01	10.140.776		-
PI.3.02	400.000		-
PI.3.05	25.000.000		-
PI.4.01	155.000		-
PI.4.02	780.000		-
PI.5.02	-		-
Total general	2.761.732.906		-

Fonte: Consellería de Facenda

Se temos en conta o total, a contribución sería de case 2.800 millóns de euros.

ODS 5. Lograr a igualdade de xénero e empoderar a todas as mulleres e as nenas

A igualdade de xénero non só é un dereito humano fundamental, senón que é un dos fundamentos esenciais para construír un mundo pacífico, próspero e sostible.

A pesar destes logros, aínda existen moitas dificultades: as leis e as normas sociais discriminatorias continúan sendo xeneralizadas, as mulleres seguen estando infrarrepresentadas a todos os niveis de liderado político, e 1 de cada 5 mulleres e nenas de entre 15 e 49 anos afirma sufrir violencia sexual ou física a mans dunha parella íntima nun período de 12 meses(15).

Os efectos da pandemia da COVID-19 poderían reverter os escasos logros que se alcanzaron en materia de igualdade de xénero e dereitos das mulleres. O brote de coronavirus agrava as desigualdades existentes para as mulleres e nenas a nivel mundial; desde a saúde e a economía, ata a seguridade e a protección social.

A pandemia tamén conduciu a un forte aumento da violencia contra as mulleres e as nenas. Coas medidas de confinamento en vigor, moitas mulleres atópanse atrapadas en casa coas súas abusadores, con dificultades para acceder a servizos que están a padecer recortes e restricións. Os novos datos mostran que, desde o brote da pandemia, a violencia contra as mulleres e as nenas (e, especialmente, a violencia doméstica) intensificouse(16).

Dentro do ODS 5, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

- 15 <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es>
16 <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es>

Cadro 33. Obxectivos específicos do ODS 5: igualdade de xénero.

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
S.1	Poñer fin a todas as formas de discriminación contra todas as mulleres e as nenas en todo o mundo
S.2	Eliminar todas as formas de violencia contra todas as mulleres e as nenas nos ámbitos público e privado, incluídas a trata e a explotación sexual e outros tipos de explotación
S.3	Eliminar todas as prácticas nocivas, como o matrimonio infantil, precoz e forzado e a mutilación xenital feminina
S.4	Recoñecer e valorar os coidados e o traballo doméstico non remunerados mediante servizos públicos, infraestruturas e políticas de protección social, e promovendo a responsabilidade compartida no fogar e a familia, segundo proceda en cada país
S.5	Asegurar a participación plena e efectiva das mulleres e a igualdade de oportunidades de liderado a todos os niveis decisorios na vida política, económica e pública
S.6	Asegurar o acceso universal á saúde sexual e reprodutiva e os dereitos reprodutivos segundo o acordado de conformidade co Programa de Acción da Conferencia Internacional sobre a Poboación e o Desenvolvemento, a Plataforma de Acción de Beijing e os documentos finais das súas conferencias de exame
S.6	Asegurar o acceso universal á saúde sexual e reprodutiva e os dereitos reprodutivos segundo o acordado de conformidade co Programa de Acción da Conferencia Internacional sobre a Poboación e o Desenvolvemento, a Plataforma de Acción de Beijing e os documentos finais das súas conferencias de exame
S.a	Emprender reformas que outorguen ás mulleres igualdade de dereitos aos recursos económicos, así como acceso á propiedade e ao control da terra e outros tipos de bens, os servizos financeiros, a herdanza e os recursos naturais, de conformidade coas leis nacionais
S.b	Mellorar o uso da tecnoloxía instrumental, en particular a tecnoloxía da información e as comunicacións, para promover o empoderamento das mulleres
S.c	Aprobar e fortalecer políticas acertadas e leis aplicables para promover a igualdade de xénero e o empoderamento de todas as mulleres e as nenas a todos os niveis

Fonte: Consellería de Facenda

En Galicia, no ano 2019 morreron 3 mulleres por violencia de xénero (cunha incidencia dun 2,14 por cada millón de habitantes (sendo a de España dun 2,29). As denuncias por violencia de xénero alcanzaron no 2019 un total de 6.551 (aumentando considerablemente dende 2014, cando se rexistraron 4.788 denuncias, un 2% menos). Sen embargo, o aumento non ten que estar derivado directamente dun incremento da violencia. O incremento de medios postos a disposición das vítimas e a concienciación da sociedade ao respecto tamén derivou nun afloramento do número de denuncias.

Con respecto á valorización da muller, contamos cos seguintes datos:

Cadro 34. Indicadores relacionados co ODS 5.

Meta 5.5. Asegurar a participación plena e efectiva das mulleres e a igualdade de oportunidades de liderado en todos os ámbitos decisórios na vida política, económica e pública	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Proporción de mulleres en cargos directivos	Galicia España	Porcentaxe	31,6 31,4	27,8 32,2	30,2 30,6	31,3 32,1	33,3 33,2

Fonte: IGE

A evolución do indicador é claramente positiva, aumentando un 5,3% respecto a 2015, estando ademais nos mesmos niveis que a media de España.

Tendo en conta a necesidade de seguir loitando activamente contra a violencia de xénero e a discriminación da figura da muller en todos os ámbitos da vida social, política e económica, os orzamentos do exercicio 2021 destinan ao ODS 5 case 22 millóns de euros.

Cadro 35. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 5.

Dimensión Social	2021	% sobre o total	2020	% Var.
1. Fin da pobreza	84.180.300	1,0%	83.682.398	1%
2. Fame cero, nutrición e agricultura sustentable	54.720.446	0,7%	60.541.056	-10%
3. Vida saudable e benestar	4.516.523.406	55,3%	4.072.138.148	11%
4. Educación de calidade	2.761.732.906	33,8%	2.701.756.180	2%
5. Igualdade de xénero	21.893.498	0,3%	23.678.183	-8%
10. Redución das desigualdades	728.478.689	8,9%	725.641.758	0%
Total	8.167.529.245		7.667.437.723	7%
% sobre o total do orzamento	61%			

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 36. Programas de gasto relacionados co ODS 5.

Programa de gasto	Orzamento 2021
122B - FORMACIÓN E PERFECCIONAMENTO DO PERSOAL DA ADMINISTRACIÓN DA C.A.	-
131A - ADMINISTRACIÓN DE XUSTIZA	257.423
311A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE PROMOCIÓN SOCIAL	154.276
312B - PROGRAMAS DE PRESTACIÓNS ÁS FAMILIAS E Á INFANCIA	-
313B - ACCIÓNS PARA A IGUALDADE, PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DA MULLER	6.604.296
313D - PROTECCIÓN E APOIO ÁS MULLERES QUE SOFREN VIOLENCIA DE XÉNERO	14.712.529
324A - MELLORA DA ORGANIZACIÓN E ADMINISTRACIÓN DAS RELACIÓNS LABORAIS E DA PREVENCIÓN DE RISCOS	8.000
331A - COOPERACIÓN EXTERIOR E AO DESENVOLVEMENTO	-
422I - FORMACIÓN E PERFECCIONAMENTO DO PROFESORADO	-
451B - ACCESO Á VIVENDA	156.974
Total general	21.893.498

Fonte: Consellería de Facenda

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados coa promoción do autoemprego da muller, a promoción da igualdade e prevención da violencia de xénero así coma as axudas para mulleres vítimas da mesma.

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 5 como obxectivo principal) así coma

aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 5 como obxectivo secundario).

Cadro 37. Índice de esforzo orzamentario do ODS 5 por prioridade de actuación.

Prioridade de actuación		IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i			
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización			
PA.1.03	Empregabilidade	0,0%		0,0%
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación			
PA.1.05	Educación			
PA.2.01	Sanidade			
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade	0,0%	0,5%	0,6%
PA.2.04	Integración social e benestar	13,5%	0,1%	13,6%
PA.2.05	Acceso á vivenda	0,5%		0,5%
PA.3.01	Sector primario			
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono			
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.			
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga			
PA.4.01	Economía dixital			
PA.4.02	Cultura			
PA.4.03	Institucións de autogoberno	0,1%		0,1%
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Administración transparente e eficiente			

Fonte: Consellería de Facenda

É fundamentalmente a prioridade P.2.04, que destina un 15% da súa actuación ao ODS 5 (prioridade que comparte cos demais ODS da dimensión social, sobre todo co ODS 1, ao que se destinan o 50% dos recursos desta PA).

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo 5 será a seguinte:

Cadro 38. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 5, contribución directa e secundaria

ODS principal		ODS secundario	
PA	Orzamento	PA	Orzamento
PI.1.03	8.000	PI.2.03	2.625.497
PI.1.05	-	PI.2.04	100.000
PI.2.03	154.276	Total general	2.725.497
PI.2.04	21.316.825		-
PI.2.05	156.974		-
PI.4.03	257.423		-
PI.5.01	-		-
Total general	21.893.498		-

Fonte: Consellería de Facenda

Pola súa temática tan concreta, as actuacións están bastante acotadas por proxectos concreto, habendo pouca interrelación ou implicación noutros ODS.

ODS 10. Reducir a desigualdade nos países e entre eles

Reducir as desigualdades e garantir que ninguén queda atrás forma parte integral da consecución dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.

A desigualdade dentro dos países e entre estes é un continuo motivo de preocupación. A pesar da existencia dalgúns indicios positivos cara á redución da desigualdade nalgúns dimensións, como a redución da desigualdade de ingresos nalgúns países e o status comercial preferente que beneficia aos países de baixos ingresos, a desigualdade aínda continúa.

A COVID-19 intensificou as desigualdades existentes e afectou máis que a ninguén aos pobres e as comunidades máis vulnerables. Sacou á luz as desigualdades económicas e as fráxiles redes de seguridade social que fan que as comunidades vulnerables teñan que sufrir as consecuencias da crise. Ao mesmo tempo, as desigualdades sociais, políticas e económicas han amplificado os efectos da pandemia.⁽¹⁷⁾

Na fronte económica, a pandemia da COVID-19 aumentou significativamente o desemprego mundial e recortou drasticamente os ingresos dos traballadores.

Dentro do ODS 10, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

Cadro 39. Obxectivos específicos dentro do ODS 10: redución das desigualdades.

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
10.1	De aquí a 2030, lograr progresivamente e manter o crecemento dos ingresos do 40% máis pobre da poboación a unha taxa superior á media nacional
10.2	De aquí a 2030, potenciar e promover a inclusión social, económica e política de todas as persoas, independentemente da súa idade, sexo, discapacidade, raza, etnia, orixe, relixión ou situación económica ou outra condición
10.3	Garantir a igualdade de oportunidades e reducir a desigualdade de resultados, incluso eliminando as leis, políticas e prácticas discriminatorias e promovendo leis, políticas e medidas adecuadas a ese respecto
10.4	Adoptar políticas, especialmente fiscais, salariais e de protección social, e lograr progresivamente unha maior igualdade
10.5	Mellorar a regulamentación e vixilancia das institucións e os mercados financeiros mundiais e fortalecer a aplicación deses regulamentos
10.6	Asegurar unha maior representación e intervención dos países en desenvolvemento nas decisións adoptadas polas institucións económicas e financeiras internacionais para aumentar a eficacia, fiabilidade, rendición de contas e lexitimidade desas institucións
10.7	Facilitar a migración e a mobilidade ordenadas, seguras, regulares e responsables das persoas, mesmo mediante a aplicación de políticas migratorias planificadas e ben xestionadas
10.a	Aplicar o principio do trato especial e diferenciado para os países en desenvolvemento, en particular os países menos adiantados, de conformidade cos acordos da Organización Mundial do Comercio
10.b	Fomentar a asistencia oficial para o desenvolvemento e as correntes financeiras, incluída o investimento estranxeiro directo, para os Estados con maiores necesidades, en particular os países menos adiantados, os países africanos, os pequenos Estados insulares en desenvolvemento e os países en desenvolvemento sen litoral, en consonancia cos seus plans e programas nacionais
10.c	De aquí a 2030, reducir a menos do 3% os custos de transacción das remesas dos migrantes e eliminar os corredores de remesas cun custo superior ao 5%

Fonte: Consellería de Facenda

En canto a situación actual en Galicia con respecto contamos dos datos recollidos no cadro seguinte.

Cadro 40. Indicadores relacionados co ODS 10.

Meta 10.1. De aquí a 2030, lograr progresivamente e manter o crecemento dos ingresos do 40 % máis pobre da poboación a unha taxa superior á media nacional										
	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019			
Taxa de crecemento per cápita dos ingresos dos fogares do 40% máis pobre da poboación	Galicia	Porcentaxe	-1,0	1,3	2,7	4,4	..			
	España		-0,9	0,6	2,3	3,7	..			
Taxa de crecemento per cápita dos ingresos dos fogares da poboación total	Galicia	Porcentaxe	-0,2	1,2	2,3	3,3	..			
	España		-0,3	0,5	1,6	2,4	..			

Meta 10.2. De aquí a 2030, potenciar e promover a inclusión social, económica e política de todas as persoas, independentemente da súa idade, sexo, discapacidade, raza, etnia, orixe, relixión ou situación económica ou outra condición										
	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019			
Proporción de persoas que viven por debaixo do 50% da mediana dos ingresos	Galicia	Porcentaxe	10,5	9,9	9,8	9,5	..			
	España		15,5	15,7	14,6	13,6	..			

Meta 10.4. Adoptar políticas, especialmente fiscais, salariais e de protección social, e lograr progresivamente unha maior igualdade										
	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019			
Proporción do PIB xerada polo traballo	Galicia	Porcentaxe	56,9	56,5	56,2	..	..			
	España		56,7	56,3	56,3	56,3	56,8			

Fonte: IGE

Con respecto á dependencia, no ano 2017 había 117.875 persoas que se declaran en situación de dependencia en Galicia, un 25,06% máis que en 2011. Comparando esta cifra coa poboación de Galicia obtense que o 4,40% das persoas ten dependencia en 2017. A incidencia é menor nos homes que nas mulleres. Ademais, e como era de esperar, a incidencia aumenta a medida que se incrementa a idade da poboación. Ademais, en 2017 había 4.248 persoas dependentes que reciben menos horas de coidados das que necesitan.

Se temos en conta datos máis actuais, que permiten valorar a incidencia do COVID na situación económica dos fogares, no terceiro trimestre de 2020 o 48,16% dos fogares galegos chega con facilidade ou moita facilidade a fin de mes, o 44,82% con dificultade e o 7,02% restante con moita dificultade.

Con respecto ao terceiro trimestre do ano 2019, a porcentaxe de fogares que chega con facilidade ou moita facilidade a fin de mes diminúe 9,47 puntos porcentuais. A porcentaxe de fogares que chega con dificultade a fin de mes aumenta 7,67 puntos entre ambos períodos e a porcentaxe de fogares que chega con moita dificultade crece 1,8 puntos.

Os orçamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 aumentan os esforzos para tratar de reducir as desigualdades existentes na poboación galega, destinando a este ODS máis de 728 millóns de euros.

Cadro 41. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 10. Comparativa con 2020.

Dimensión Social	2021	% sobre o total	2020	% Var.
1. Fin da pobreza	84.180.300	1,0%	83.682.398	1%
2. Fame cero, nutrición e agricultura sustentable	54.720.446	0,7%	60.541.056	-10%
3. Vida saudable e benestar	4.516.523.406	55,3%	4.072.138.148	11%
4. Educación de calidade	2.761.732.906	33,8%	2.701.756.180	2%
5. Igualdade de xénero	21.893.498	0,3%	23.678.183	-8%
10. Redución das desigualdades	728.478.689	8,9%	725.641.758	0%
Total	8.167.529.245		7.667.437.723	7%
% sobre o total do orzamento	61%			

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 42. Programas de gasto relacionados co ODS 10.

Programa de gasto	Orzamento 2021
111B - ACTIVIDADE LEXISLATIVA	2.417.295
123A - ACCIÓN SOCIAL EN FAVOR DO PERSOAL DA ADMINISTRACIÓN	-
311A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE PROMOCIÓN SOCIAL	56.862.992
312A - PROTECCIÓN E INSERCIÓN SOCIAL	5.519.061
312B - PROGRAMAS DE PRESTACIÓNS ÁS FAMILIAS E Á INFANCIA	146.703.927
312C - SERVIZOS SOCIAIS RELATIVOS ÁS MIGRACIÓNS	16.153.964
312D - PROGRAMA DE ATENCIÓN Á DEPENDENCIA	412.567.745
312E - PROMOCIÓN DA AUTONOMÍA PERSOAL E PREVENCIÓN DA DEPENDENCIA PARA PERSOAS CON DISCAPACIDADE E AS PERSOAS MAIORES	37.243.744
312F - PROGRAMAS DE SOLIDARIDADE	1.308.311
313A - SERVIZOS Á XUVENTUDE	15.824.327
313C - SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS	32.700.588
324A - MELLORA DA ORGANIZACIÓN E ADMINISTRACIÓN DAS RELACIÓNS LABORAIS E DA PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS	1.000.000
411A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE SANIDADE	-
511A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE TERRITORIO E INFRAESTRUTURAS	8.000
541A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE MEDIO AMBIENTE	168.735
Total general	728.478.689

Fonte: Consellería de Facenda

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados coa dependencia, ámbito ao que se destinan máis de 428 millóns de euros. Por importancia, séguenlle as actuacións relacionadas con prestacións a familias, infancia e conciliación, con máis de 144 millóns de euros.

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 10 como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 10 como obxectivo secundario).

Cadro 43. Índice de esforzo orzamentario do ODS 10, por prioridade de actuación.

Prioridade de actuación		IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i			
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización			
PA.1.03	Empregabilidade	0,3%	2,1%	2,4%
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación			
PA.1.05	Educación			
PA.2.01	Sanidade			
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes	86,7%		86,7%
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade	44,1%		44,1%
PA.2.04	Integración social e benestar	34,5%	49,0%	83,5%
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario			
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono			
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.	0,1%		0,1%
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga			
PA.4.01	Economía dixital			
PA.4.02	Cultura			
PA.4.03	Instucións de autogoberno	1,0%		1,0%
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Administración transparente e eficiente			

Fonte: Consellería de Facenda

O esforzo concéntrase na PA 2.02 cunha contribución directa dos fondos do 87% e a PA P.2.04, con índices de esforzo do 35% de forma principal e 49% de forma secundaria.

Finalmente, e como xa comentamos ao analizar o ODS1, estes dous ODS (1 e 10) son os que presentan maior interrelación entre eles.

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo 10 sería a seguinte:

Cadro 44. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 10, contribución directa e secundaria.

ODS principal		ODS secundario	
PA	Orzamento	PA	Orzamento
PI.1.03	1.000.000	PI.0.00	-
PI.2.01	-	PI.1.03	7.698.398
PI.2.02	449.811.489	PI.2.03	-
PI.2.03	220.699.557	PI.2.04	77.335.388
PI.2.04	54.373.613	Total general	85.033.786
PI.3.04	176.735		-
PI.4.03	2.417.295		-
PI.5.01	-		-
Total general	728.478.689		-

Fonte: Consellería de Facenda

Se temos en conta o total, a contribución superaría os 810 millóns de euros.

VII.2.2. DIMENSIÓN ECONÓMICA

Neste grupo inclúense o seguintes seis obxectivos de desenvolvemento sustentable:

- ODS 8: Traballo decente e crecemento económico
- ODS 9: Industria, innovación e infraestruturas

Cadro 45. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución dos ODS da dimensión económica.

Dimensión económica	% sobre o		2020	% Var.
	2021	total		
8. Traballo decente e crecemento económico	817.693.932	47,7%	535.588.843	53%
9. Industria, innovación e infraestruturas	897.640.126	52,3%	777.966.199	15%
Total	1.715.334.058		1.313.555.042	31%
% sobre o total do orzamento		13%		

Fonte: Consellería de Facenda

O total orzamentado para os ODS pertencentes á dimensión económica sitúase lixeiramente por riba dos 1.715 millóns de euros, supoñendo un 13% do total dos orzamentos xerais para 2021.

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario descrito no apartado de metodoloxía empregada, podemos observar as prioridades de actuación onde se concentran os maiores esforzos para acadar as metas específicas previstas nos ODS 8 e 9:

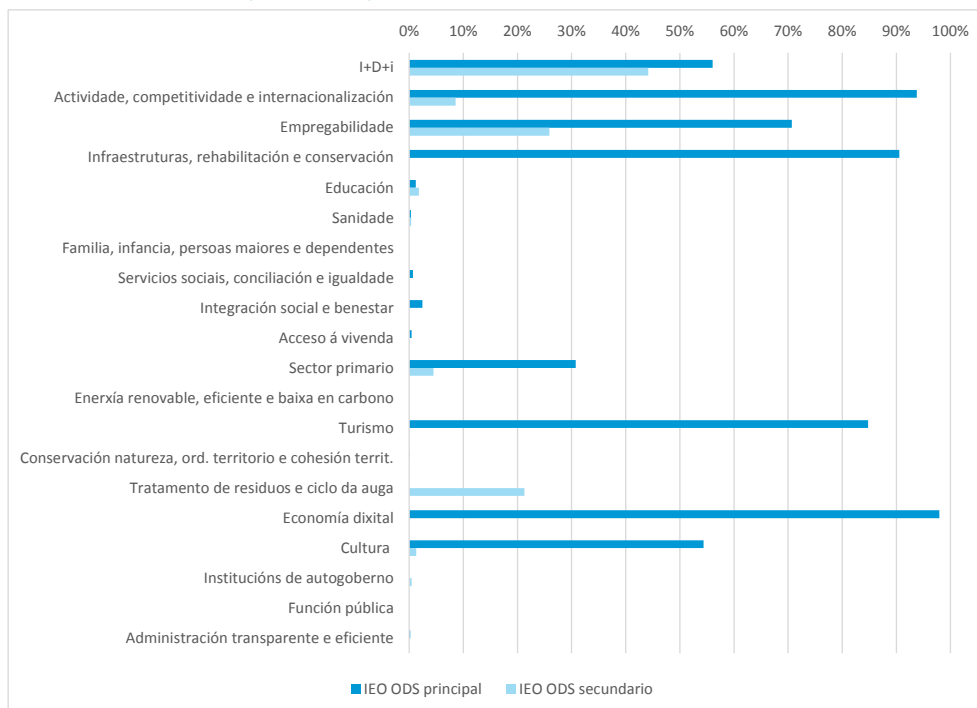
Cadro 46. Índice de esforzo orzamentario dos ODS 8 e 9 por prioridade de actuación.

	Prioridade de actuación	IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i	56,0%	44,2%	100,2%
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización	93,8%	8,6%	102,4%
PA.1.03	Empregabilidade	70,7%	25,9%	96,6%
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación	90,6%	0,0%	90,6%
PA.1.05	Educación	1,2%	1,8%	3,0%
PA.2.01	Sanidade	0,3%	0,4%	0,7%
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade	0,7%		0,7%
PA.2.04	Integración social e benestar	2,4%		2,4%
PA.2.05	Acceso á vivenda	0,4%		0,4%
PA.3.01	Sector primario	30,8%	4,5%	35,2%
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono			
PA.3.03	Turismo	84,8%		84,8%
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.	0,0%		0,0%
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga		21,3%	21,3%
PA.4.01	Economía dixital	97,9%		97,9%
PA.4.02	Cultura	54,4%	1,3%	55,7%
PA.4.03	Institucións de autogoberno		0,4%	0,4%
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Administración transparente e eficiente	0,2%		0,2%

Fonte: Consellería de Facenda

De novo, son as prioridades de actuación relacionadas coas materias en cuestión (I+D+i, infraestruturas, actividade e competitividade) as que acaparan unha maior contía económica Hai que ter en conta que nesta dimensión económica tamén se inclúen a cultura e o turismo.

Gráfico 5. Índice de esforzo orzamentario do ODS 8 e 9, dimensión económica. 2021

Fonte: Consellería de Facenda

Imos ver a continuación os ODS 8 e 9 con maior grao de detalle.

ODS 8. Promover o crecemento económico sostido, inclusivo e sustentable, o emprego pleno e produtivo e o traballo decente para todos

Un crecemento económico inclusivo e sostido pode impulsar o progreso, crear empregos decentes para todos e mellorar os estándares de vida.

A COVID-19 alterou miles de millóns de vidas e puxo en perigo a economía mundial. O Fondo Monetario Internacional (FMI) prevé unha recesión mundial tan mala ou peor que a de 2009. A medida que se intensifica a perda de emprego, a Organización Internacional do Traballo estima que preto da metade de todos os traballadores a nivel mundial atópase en risco de perder os seus medios de subsistencia.⁽¹⁸⁾

Mesmo antes do brote da COVID-19, era probable que uno de cada cinco países (onde habitan miles de millóns de persoas que viven en situación de pobreza) visen os

seus ingresos per cápita estancarse ou reducirse en 2020. A día de hoxe, as perturbacións económicas e financeiras derivadas da COVID-19 (como as alteracións na produción industrial, a caída dos prezos dos produtos básicos, a volatilidade do mercado financeiro e o aumento da inseguridade) están a desbaratar o xa de seu morno crecemento económico e empeorando os riscos acentuados doutros factores.(19)

Dentro do ODS 8, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

Cadro 47.Obxectivos específicos do ODS 8.

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
8.1	Mantén o crecemento económico per cápita de conformidade coas circunstancias nacionais e, en particular, un crecemento do produto interno bruto de polo menos o 7% anual nos países menos adiantados
8.2	Lograr niveis máis elevados de produtividade económica mediante a diversificación, a modernización tecnolóxica e a innovación, entre outras cousas centrándose nos sectores con gran valor engadido e un uso intensivo da man de obra
8.3	Promover políticas orientadas ao desenvolvemento que apoién as actividades produtivas, a creación de postos de traballo decentes, o emprendemento, a creatividade e a innovación, e fomentar a formulación e o crecemento das microempresas e as pequenas e medianas empresas, mesmo mediante o acceso a servizos financeiros
8.4	Melorar progresivamente, de aquí a 2030, a produción e o consumo eficientes dos recursos mundiais e procurar desvincular o crecemento económico da degradación do medio ambiente, conforme ao Marco Decenal de Programas sobre Modalidades de Consumo e Produción sustentables, empezando polos países desenvolvidos
8.5	De aquí a 2030, lograr o emprego pleno e produtivo e o traballo decente para todas as mulleres e os homes, incluídos os mozos e as persoas con discapacidade, así como a igualdade de remuneración por traballo de igual valor
8.6	De aquí a 2020, reducir considerablemente a proporción de mozas que non están empregadas e non cursan estudos nin reciben capacitación
8.7	Adoptar medidas inmediatas e eficaces para erradicar o traballo forzoso, poñer fin ás formas contemporáneas de escravitude e trata de persoas e asegurar a prohibición e eliminación das peores formas de traballo infantil, incluídos o recrutamento e a utilización de nenos soldados, e, de aquí a 2025, poñer fin ao traballo infantil en todas as súas formas
8.8	Proteger os dereitos laborais e promover unha contorna de traballo seguro e sen riscos para todos os traballadores, incluídos os traballadores migrantes, en particular as mulleres migrantes e as persoas con empregos precarios
8.8	Proteger os dereitos laborais e promover unha contorna de traballo seguro e sen riscos para todos os traballadores, incluídos os traballadores migrantes, en particular as mulleres migrantes e as persoas con empregos precarios
8.9	De aquí a 2030, elaborar e poñer en práctica políticas encamiñadas a promover un turismo sustentable que cre postos de traballo e promova a cultura e os produtos locais
8.10	Fortalecer a capacidade das institucións financeiras nacionais para fomentar e ampliar o acceso aos servizos bancarios, financeiros e de seguros para todos
8.a	Aumentar o apoio á iniciativa de axuda para o comercio nos países en desenvolvemento, en particular os países menos adiantados, mesmo mediante o Marco Integrado Mellorado para a Asistencia Técnica aos Países Menos Adiantados en Materia de Comercio
8.b	De aquí a 2020, desenvolver e poñer en marcha unha estratexia mundial para o emprego dos mozos e aplicar o Pacto Mundial para o Emprego da Organización Internacional do Traballo

Fonte: Consellería de Facenda

O contexto económico en Galicia amosa as seguintes cifras:

Cadro 48. Indicadores relacionados co ODS 8.

Meta 8.1. Manter o crecemento económico per cápita de conformidade coas circunstancias nacionais e, en particular, un crecemento do produto interno bruto de polo menos o 7 % anual nos países menos adelantados							
	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Taxa de crecemento anual do PIB real per cápita	Galicia	Porcentaxe	3,3	3,7	2,6	2,3	1,8
	Es paña		3,9	2,9	2,8	2,0	1,1
Meta 8.2. Lograr niveis máis elevados de produtividade económica mediante a diversificación, a modernización tecnolóxica e a innovación, entre outras cousas centrándose nos sectores con gran valor engadido e un uso intensivo da man de obra							
	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Taxa de crecemento anual do PIB real por posto de traballo equivalente a tempo completo	Galicia	Porcentaxe	1,7	1,3	0,0	0,0	0,6
	Es paña		0,7	0,2	0,1	-0,2	-0,3
Meta 8.5. De aquí a 2030, lograr o emprego pleno e produtivo e o traballo decente para todas as mulleres e os homes, incluídos os mozos e as persoas con discapacidade, así como a igualdade de remuneración por traballo de igual valor							
	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Ingres o medio por hora de traballo dos homes	Galicia	Euros	14,3	14,4	14,7	15,1	..
	Es paña		16,0	15,9	16,1	16,5	..
Ingres o medio por hora de traballo das mulleres	Galicia	Euros	12,2	12,2	12,6	13,2	..
	Es paña		13,8	13,6	13,9	14,4	..
Taxa de desemprego dos homes	Galicia	Porcentaxe	18,7	16,5	15,0	12,4	10,8
	Es paña		20,8	18,1	15,7	13,7	12,5
Taxa de desemprego das mulleres	Galicia	Porcentaxe	20,0	17,8	16,4	14,4	12,8
	Es paña		23,6	21,4	19,0	17,0	16,0
Meta 8.6. De aquí a 2020, reducir considerablemente a proporción de mozos e mozas que non están empregados e non cursan estudos nin reciben capacitación							
	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Proporción de mozos e mozas entre 15 e 24 anos que non cursan estudos, non están empregados nin reciben formación	Galicia	Porcentaxe	12,7	12,4	10,9	9,3	8,6
	Es paña		15,6	14,6	13,3	12,5	12,1

Fonte: IGE

Tendo en conta o contexto actual de crisis económica e social, os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 aumentan os esforzos para a reactivar a economía aumentando a contía orzamentaria destinada a esta materia ata acadar case os 818 millóns de euros, un 53% mais que no orzamento anterior.

Cadro 49. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 8.

Dimensión económica	2021	% sobre o total	2020	% Var.
8. Traballo decente e crecemento económico	817.693.932	47,7%	535.588.843	53%
9. Industria, innovación e infraestruturas	897.640.126	52,3%	777.966.199	15%
Total	1.715.334.058		1.313.555.042	31%
% sobre o total do orzamento		13%		

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 50.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 8.

Programa de gasto	Orzamento 2021
151A - FOMENTO DA LINGUA GALEGA	3.500.000
311A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE PROMOCIÓN SOCIAL	751.680
312B - PROGRAMAS DE PRESTACIÓNS ÁS FAMILIAS E Á INFANCIA	20.000
312C - SERVIZOS SOCIAIS RELATIVOS ÁS MIGRACIÓNS	210.000
312G - APOIO Á CONCILIACIÓN DA VIDA LABORAL E PERSOAL E OUTROS SERVIZOS DE PROTECCIÓN SOCIAL	2.673.737
313B - ACCIÓNS PARA A IGUALDADE, PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DA MULLER	3.624.503
321A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE EMPREGO	7.088.926
322A - MELLORA E FOMENTO DA EMPREGABILIDADE	54.595.314
322C - PROMOCIÓN DO EMPREGO, DO EMPREGO AUTÓNOMO E DO MERCADO DE TRABALLO INCLUSIVO	143.854.804
324A - MELLORA DA ORGANIZACIÓN E ADMINISTRACIÓN DAS RELACIÓNS LABORAIS E DA PREVENCIÓN DE	15.071.927
324B - MELLORA DOS SISTEMAS DE SAÚDE E SEGURIDADE NO TRABALLO	755.520
324C - PROMOCIÓN DA ECONOMÍA SOCIAL	32.953.588
412A - ATENCIÓN HOSPITALARIA	3.000.000
413A - PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DA SAÚDE PÚBLICA	1.314.581
431A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE CULTURA	7.018.113
432A - BIBLIOTECAS, ARQUIVOS, MUSEOS E EQUIPAMENTOS CULTURAIS	21.748.073
432B - FOMENTO DAS ACTIVIDADES CULTURAIS	43.959.748
451A - FOMENTO DA REHABILITACIÓN E DA CALIDADE DA VIVENDA	5.725.189
461B - RADIODIFUSIÓN E TVG	106.385.440
512B - CONSTRUCCIÓN, CONSERVACIÓN E EXPLOTACIÓN DE ESTRADAS	13.451.669
531A - PROMOCIÓN DE SOLO PARA ACTIVIDADES ECONÓMICAS	3.053.596
541E - COÑECEMENTO DO MEDIO AMBIENTE E FOMENTO DA SUSTENTABILIDADE	4.000
571A - FOMENTO DA SOCIEDADE DA INFORMACIÓN E DO COÑECEMENTO	269.680
613A - ORDENACIÓN, INFORMACIÓN E DEFENSA DO CONSUMIDOR E DA COMPETENCIA	730.024
711A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DO MEDIO RURAL	20.087.476
712A - FIXACIÓN DE POBOACIÓN NO MEDIO RURAL	1.000.000
713C - IMPLANTACIÓN DE SISTEMAS PRODUTIVOS AGRARIOS SUSTENTABLES	3.266.000
723A - COMPETITIV. E MELLORA DA CALIDADE DA PROD. PESQUEIRA E DA ACUICULTURA	72.060.701
732A - REGULACIÓN E SOPORTE DA ACTIVIDADE INDUSTRIAL	9.842.928
741A - APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVIDADE, INNOVACIÓN E	120.809.929
751A - ORDENACIÓN, REGULACIÓN E PROMOCIÓN DO COMERCIO INTERIOR DE GALICIA	23.494.605
761A - POTENCIACIÓN E PROMOCIÓN DO TURISMO	95.372.181
Total general	817.693.932

Fonte: Consellería de Facenda

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados coa promoción do emprego, a potenciación da cultura e o turismo, así como a mellora da competitividade e promoción do comercio interior.

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 8 como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 8 como obxectivo secundario).

Cadro 51. Índice de esforzo orzamentario para o ODS 8.

Prioridade de actuación		IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i		41,7%	41,7%
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización	41,83%	5,602%	47,44%
PA.1.03	Empregabilidade	68,9%	25,9%	94,8%
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación	6,5%	0,0%	6,5%
PA.1.05	Educación		0,9%	0,9%
PA.2.01	Saúde	0,1%	0,0%	0,1%
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade	0,7%		0,7%
PA.2.04	Integración social e benestar	2,4%		2,4%
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario	13,7%	4,3%	18,0%
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono			
PA.3.03	Turismo	84,8%		84,8%
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.	0,0%		0,0%
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga			
PA.4.01	Economía dixital	48,3%		48,3%
PA.4.02	Cultura	54,4%	1,3%	55,7%
PA.4.03	Instucións de autogoberno		0,4%	0,4%
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Administración transparente e eficiente			

Fonte: Consellería de Facenda

Ao ter en conta os créditos adicados á consecución do ODS en relación cos iniciais, observamos que a maior contribución directa atópase na PA 1.03, dedica á empregabilidade (case un 95%) e PA 3.03 adicada ao turismo. O turismo foi un dos sectores máis castigados pola crise derivada da COVID-19, circunstancia que xunto coa celebración do ano Xacobeo, explican a concentración do esforzo orzamentario nesta PA.

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo I sería a seguinte:

Cadro 52. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 8, contribución directa e secundaria

ODS principal		ODS secundario	
PA	Orzamento	PA	Orzamento
PI.0.00	-	PI.0.00	-
PI.1.02	157.931.082	PI.1.01	94.915.897
PI.1.03	254.320.079	PI.1.02	21.150.000
PI.1.04	19.176.858	PI.1.03	95.677.818
PI.2.01	4.314.581	PI.1.04	100.000
PI.2.03	3.445.417	PI.1.05	22.097.640
PI.2.04	3.834.503	PI.2.01	727.715
PI.3.01	96.414.177	PI.2.04	-
PI.3.03	95.372.181	PI.3.01	30.494.076
PI.3.04	4.000	PI.4.02	780.000
PI.4.01	150.614.868	PI.4.03	1.000.000
PI.4.02	32.266.186	Total general	266.943.146
Total general	817.693.932		-

Fonte: Consellería de Facenda

Se temos en conta o total, a contribución estaría por riba dos 1.085 millóns de euros.

ODS 9. Construír infraestruturas resilientes, promover a industrialización inclusiva e sustentable e fomentar a innovación

A industrialización inclusiva e sostible, xunto coa innovación e a infraestrutura, poden dar renda solta ás forzas económicas dinámicas e competitivas que xeran o emprego e os ingresos. Estas desempeñan un papel cruce á hora de introducir e promover novas tecnoloxías, facilitar o comercio internacional e permitir o uso eficiente dos recursos.

A innovación e o progreso tecnolóxico son claves para descubrir solucións duradeiras para os desafíos económicos e ambientais, como o aumento da eficiencia enerxética e de recursos. A nivel mundial, o investimento en investigación e desenvolvemento (I+D), como porcentaxe do PIB, aumentou dun 1,5 % no 2000 a un 1,7 % no 2015, e continuou case no mesmo nivel no 2017.(20)

En termos de infraestrutura de comunicacións, máis da metade da poboación mundial está agora conectada e case toda a poboación global vive nunha área con cobertura de rede móbil. Estímase que, en 2019, o 96,5 % da poboación tiña cobertura de rede, como mínimo, 2 G.(21)

Dentro do ODS 9, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

20 <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es>
21 <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es>

Cadro 53. Obxectivos específicos ODS 9.

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
9.1	Desenvolver infraestruturas fiables, sustentables, resistentes e de calidade, incluídas infraestruturas rexionais e transfronteiras, para apoiar o desenvolvemento económico e o benestar humano, facendo especial fincapé no acceso alcanzable e equitativo para todos
9.2	Promover unha industrialización incluída e sustentable e, de aquí a 2030, aumentar significativamente a contribución da industria ao emprego e ao produto interno bruto, de acordo coas circunstancias nacionais, e duplicar es a contribución nos países menos adiantados
9.3	Aumentar o acceso das pequenas industrias e outras empresas, particularmente nos países en desenvolvemento, aos servizos financeiros, incluídos créditos alcanzables, e a súa integración nas cadeas de valor e os mercados
9.4	De aquí a 2030, modernizar a infraestrutura e converter as industrias para que sexan sustentables, utilizando os recursos con maior eficacia e promovendo a adopción de tecnoloxías e procesos industriais limpos e ambientalmente racionais, e logrando que todos os países tomen medidas de acordo coas súas capacidades respectivas
9.5	Aumentar a investigación científica e mellorar a capacidade tecnolóxica dos sectores industriais de todos os países, en particular os países en desenvolvemento, entre outras cousas fomentando a innovación e aumentando considerablemente, de aquí a 2030, o número de persoas que traballan en investigación e desenvolvemento por millón de habitantes e os gastos dos sectores público e privado en investigación e desenvolvemento
9.a	Facilitar o desenvolvemento de infraestruturas sustentables e resistentes nos países en desenvolvemento mediante un maior apoio financeiro, tecnolóxico e técnico aos países africanos, os países menos adiantados, os países en desenvolvemento en liñal e os pequenos Estados insulares en desenvolvemento
9.b	Apoiar o desenvolvemento de tecnoloxías, a investigación e a innovación nacionais nos países en desenvolvemento, incluso garantindo unha contorna normativa propicia á diversificación industrial e a adición de valor aos produtos básicos, entre outras cousas
9.c	Aumentar significativamente o acceso á tecnoloxía da información e as comunicacións e esforzarse por proporcionar acceso universal e alcanzable a Internet nos países menos adiantados de aquí a 2020

Fonte: Consellería de Facenda

En Galicia, os datos económicos fundamentais para entender o contexto no que se atopa a comunidade neste ODS son os seguintes:

Cadro 54. Indicadores relacionados co ODS 9.

Meta 9.2. Promover unha industrialización inclusiva e sustentable e, de aquí a 2030, aumentar significativamente a contribución da industria ao emprego e ao produto interno bruto, de acordo coas circunstancias nacionais, e duplicar esa contribución nos países menos adiantados							
	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Valor engadido do sector manufactureiro en proporción ao PIB	Galicia	Porcentaxe	11,5	11,4	12,0	12,1	11,9
	Es paña		11,3	11,3	11,3	11,1	11,2
Proporción de persoas ocupadas no sector manufactureiro	Galicia	Porcentaxe	14,2	14,2	14,7	14,3	15,1
	Es paña		12,5	12,5	12,7	12,7	12,6
Meta 9.4. De aquí a 2030, modernizar a infraestruturas e reconvertir as industrias para que sexan sustentables, utilizando os recursos con maior eficacia e promovendo a adopción de tecnoloxías e procesos industriais limpos e ambientalmente racionais, e logrando que todos os países tomen medidas de acordo coas súas capacidades respectivas							
	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Emisións de CO2 das unidades residentes por unidade de valor engadido do sector manufactureiro	Galicia	Kilogramos	0,7	0,7	0,7	0,6	...
	Es paña		0,6	0,6	0,6	0,6	...
Meta 9.5. Aumentar a investigación científica e mellorar a capacidade tecnolóxica dos sectores industriais de todos os países, en particular os países en desenvolvemento, entre outras cousas fomentando a innovación e aumentando considerablemente, de aquí a 2030, o número de persoas que traballan en investigación e desenvolvemento por millón de habitantes e os gastos dos sectores público e privado en investigación e desenvolvemento							
	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Gastos en investigación e desenvolvemento en proporción ao PIB	Galicia	Porcentaxe	0,9	0,9	0,9	0,9	...
	Es paña		1,2	1,2	1,2	1,2	...
Número de persoas investigadoras (en equivalente a tempo completo) por cada millón de habitantes	Galicia	Tanto por 1.000.000	1.970,0	2.131,4	2.266,6	2.419,4	...
	Es paña		2.638,2	2.726,2	2.862,8	2.998,6	...

Fonte: IGE

O valor engadido do sector manufactureiro en relación ao PIB aumentou en 2019 con respecto a 2015 case un 4%, a pesar dunha lixeira diminución no número de persoas ocupadas neste sector. O valor engadido que proporciona este sector é incluso superior á media de España.

Con respecto ás emisións de CO2 neste sector, sitúanse a niveis da media estatal, cunha rebaixa do 10%.

En relación coa I+D, os gastos en investigación e desenvolvemento en proporción ao PIB non variaron nos últimos anos, sen embargo, o número de persoas investigadoras aumentou case un 23% con respecto a 2015.

Os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 destinan á consecución do ODS 9 máis de 897 millóns de euros, un 15% máis que no ano anterior.

Cadro 55. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 9

Dimensión económica	2021	% sobre o total	2020	% Var.
8. Traballo decente e crecemento económico	817.693.932	47,7%	535.588.843	53%
9. Industria, innovación e infraestruturas	897.640.126	52,3%	777.966.199	15%
Total	1.715.334.058		1.313.555.042	31%
% sobre o total do orzamento		13%		

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 56. Programas de gasto relacionados co ODS 9.

Programa de gasto	Orzamento 2021
322A - MELLORA E FOMENTO DA EMPREGABILIDADE	189.860
324A - MELLORA DA ORGANIZACIÓN E ADMINISTRACIÓN DAS RELACIÓNS LABORAIS E DA PREVENCIÓN DE	6.486.834
411A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE SANIDADE	-
412B - ATENCIÓN PRIMARIA	6.633.269
413A - PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DA SAÚDE PÚBLICA	1.840.000
422A - EDUCACIÓN INFANTIL, PRIMARIA E ESO	10.000.000
422C - ENSINANZAS UNIVERSITARIAS	10.000.000
422M - ENSINANZA SECUNDARIA, FORMACIÓN PROFESIONAL E OUTRAS ENSINANZAS	9.500.000
423A - SERVIZOS E AXUDAS COMPLEMENTARIAS DA ENSINANZA	-
423B - PREVENCIÓN DO ABANDONO ESCOLAR	-
432B - FOMENTO DAS ACTIVIDADES CULTURAIS	760.000
441A - PROMOCIÓN DA ACTIVIDADE DEPORTIVA	2.000.000
451A - FOMENTO DA REHABILITACIÓN E DA CALIDADE DA VIVENDA	42.684.837
451B - ACCESO Á VIVENDA	150.000
512B - CONSTRUCCIÓN, CONSERVACIÓN E EXPLOTACIÓN DE ESTRADAS	205.803.979
531A - PROMOCIÓN DE SOLO PARA ACTIVIDADES ECONÓMICAS	8.000.000
551A - INFRAESTRUTURAS E EQUIPAMENTOS NO MEDIO RURAL	26.138.386
561A - PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DESENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA	124.301.884
561B - INVESTIGACIÓN UNIVERSITARIA	3.201.310
571A - FOMENTO DA SOCIEDADE DA INFORMACIÓN E DO COÑECEMENTO	153.838.208
581A - ELABORACIÓN E DIFUSIÓN ESTADÍSTICA	1.450.064
611A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE FACENDA	2.398.462
613A - ORDENACIÓN, INFORMACIÓN E DEFENSA DO CONSUMIDOR E DA COMPETENCIA	6.049.240
712B - MODERNIZACIÓN E DIVERSIFICACIÓN DO TECIDO PRODUTIVO RURAL	85.933.957
712C - FOMENTO DO ASOCIACIONISMO AGRARIO E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA AGRARIA	726.501
713F - REGULACIÓNS DAS PRODUCCIÓN AGRARIAS E APOIO Á RENDA DOS AGRICULTORES	4.200
723A - COMPETITIVIDADE MELLORA DA CALIDADE DA PROD. PESQUEIRA E DA ACUICULTURA	7.500.000
731A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE INDUSTRIA	8.181.607
732A - REGULACIÓN E SOPORTE DA ACTIVIDADE INDUSTRIAL	6.937.620
734A - FOMENTO DA MINARÍA	363.400
741A - APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVIDADE, INNOVACIÓN E	166.566.508
Total general	897.640.126

Fonte: Consellería de Facenda

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados coas infraestruturas (fundamentalmente destinado a estradas), seguidos dos proxectos implicados na modernización, internacionalización e mellora da competitividade (onde a maior parte dos proxectos teñen que ver coa implantación das TIC na industria).

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 9 como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 9 como obxectivo secundario).

Cadro 57. Índice de esforzo orzamentario do ODS 9.

Prioridade de actuación		IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i	56,0%	2,4%	58,5%
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización	51,94%	2,980%	54,92%
PA.1.03	Empregabilidade	1,8%		1,8%
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación	84,1%		84,1%
PA.1.05	Educación	1,2%	0,9%	2,1%
PA.2.01	Sanidade	0,2%	0,3%	0,6%
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade			
PA.2.04	Integración social e benestar			
PA.2.05	Acceso á vivenda	0,4%		0,4%
PA.3.01	Sector primario	17,1%	0,1%	17,2%
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono			
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.			
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga		21,3%	21,3%
PA.4.01	Economía dixital	49,6%		49,6%
PA.4.02	Cultura			
PA.4.03	Instucións de autogoberno			
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Administración transparente e eficiente	0,2%		0,2%

Fonte: Consellería de Facenda

Son fundamentalmente as prioridades de gasto P.I.01 e P.I.04, con índices de esforzo substancialmente superiores ás outras prioridades implicadas neste ODS.

Finalmente, mencionar, que este ODS presenta interrelación fundamentalmente co ODS 8,

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo 9 sería a seguinte:

Cadro 58. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 9, contribución directa e secundaria

ODS principal		ODS secundario	
PA	Orzamento	PA	Orzamento
PI.0.00	-	PI.0.00	-
PI.1.01	127.503.194	PI.1.01	5.563.000
PI.1.02	196.098.375	PI.1.02	11.250.805
PI.1.03	6.676.694	PI.1.05	20.746.128
PI.1.04	248.488.816	PI.2.01	16.000.000
PI.1.05	29.500.000	PI.3.01	1.000.000
PI.2.01	10.473.269	PI.3.05	25.000.000
PI.2.05	150.000	Total general	79.559.933
PI.3.01	120.303.044		-
PI.4.01	154.598.208		-
PI.5.02	3.848.526		-
Total general	897.640.126		-

Fonte: Consellería de Facenda

Se temos en conta o total, a contribución estaría preto dos 978 millóns de euros.

VII.2.3. DIMENSIÓN MEDIOAMBIENTAL

Neste grupo inclúense o seguintes seis obxectivos de desenvolvemento sustentable:

- ODS 6: Auga limpa e saneamento.
- ODS 7: Enerxía accesible e sustentable
- ODS 11: Cidades e comunidades sustentables
- ODS 12: Produción e consumo responsables
- ODS 13: Acción polo clima
- ODS 14: Vida submarina
- ODS 15: Vida dos ecosistemas terrestres

Cadro 59. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución da dimensión medioambiental.

Dimensión medioambiental	% sobre o		2020	% Var.
	2021	total		
6. Auga limpa e saneamento	69.076.598	7,9%	139.604.766	-51%
7. Enerxía asequible e sustentable	67.557.668	7,7%	59.529.277	13%
11. Cidades e comunidades sustentables	254.574.524	29,0%	216.836.940	17%
12. Produción e consumo responsables	9.731.119	1,1%	9.374.083	4%
13. Acción polo clima	168.022.150	19,2%	137.595.835	22%
14. Vida submarina	94.544.605	10,8%	81.956.381	15%
15. Vida dos ecosistemas terrestres	213.623.245	24,4%	188.792.937	13%
Total	877.129.909		833.690.219	5%
% sobre o total do orzamento		7%		

Fonte: Consellería de Facenda

O total orzamentado para os ODS pertencentes á dimensión medioambiental sitúase ao redor dos 835 millóns de euros supoñendo un 7% do total dos orzamentos xerais para 2021.

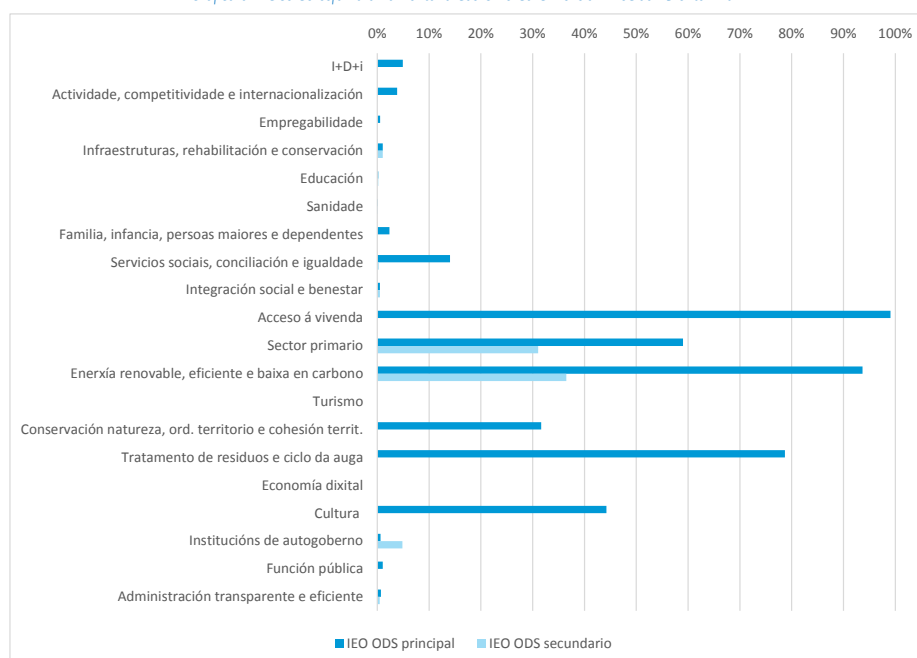
Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario descrito no apartado de metodoloxía empregada, podemos observar as prioridades de actuación onde se concentran os maiores esforzos para acadar as metas específicas previstas nos ODS 6,7,11,12,13,14 e 15:

Cadro 60. Índice de esforzo orzamentario dos ODS da dimensión medioambiental.

Prioridade de actuación	IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01 I+D+i	4,9%		4,9%
PA.1.02 Actividade, competitividade e internacionalización	3,8%	0,0%	3,8%
PA.1.03 Empregabilidade	0,5%		0,5%
PA.1.04 Infraestruturas, rehabilitación e conservación	1,0%	1,0%	2,1%
PA.1.05 Educación	0,2%	0,2%	0,4%
PA.2.01 Sanidade	0,1%	0,1%	0,3%
PA.2.02 Familia, infancia, persoas maiores e dependentes	2,3%		2,3%
PA.2.03 Servicios sociais, conciliación e igualdade	14,0%	0,3%	14,3%
PA.2.04 Integración social e benestar	0,5%	0,5%	1,0%
PA.2.05 Acceso á vivenda	99,1%		99,1%
PA.3.01 Sector primario	59,0%	31,0%	90,1%
PA.3.02 Enerxía renovable, eficiente e baixa en carbono	93,7%	36,5%	130,1%
PA.3.03 Turismo			
PA.3.04 Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.	31,6%		31,6%
PA.3.05 Tratamento de residuos e ciclo da auga	78,7%		78,7%
PA.4.01 Economía dixital			
PA.4.02 Cultura	44,2%		44,2%
PA.4.03 Institucións de autogoberno	0,6%	4,8%	5,5%
PA.5.01 Función pública	1,1%		1,1%
PA.5.02 Administración transparente e eficiente	0,7%	0,5%	1,2%

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 6. Índice de esforzo orzamentario dos ODS da dimensión medioambiental. 2021

Fonte: Consellería de Facenda

ODS 6. Garantir a dispoñibilidade e a xestión sustentable da auga e o saneamento para todos

Aínda que se conseguiu progresar de maneira substancial á hora de ampliar o acceso a auga potable e saneamento, existen miles de millóns de persoas (principalmente en áreas rurais) que aínda carecen destes servizos básicos.

A pandemia da COVID-19 puxo de manifesto a importancia vital do saneamento, a hixiene e un acceso adecuado a auga limpa para previr e conter as enfermidades. (22)

Dentro do ODS 1, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

Cadro 61. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 10, contribución secundaria

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
6.1	De aquí a 2030, lograr o acceso universal e equitativo á auga potable a un prezo alcanzable para todos
6.2	De aquí a 2030, lograr o acceso a servizos de saneamento e hixiene adecuados e equitativos para todos e poñer fin á defecación ao aire libre, prestando especial atención ás necesidades das mulleres e as mulleres e as persoas en situacións de vulnerabilidade
6.3	De aquí a 2030, mellorar a calidade da auga reducindo a contaminación, eliminando o vertimento e minimizando a emisión de produtos químicos e materiais perigosos, reducindo á metade a porcentaxe de augas residuais sen tratar e aumentando considerablemente a reciclaxe e a reutilización en riscos a nivel mundial
6.4	De aquí a 2030, aumentar considerablemente o uso eficiente dos recursos hídricos en todos os sectores e asegurar a sustentabilidade da extracción e o abastecemento de auga doce para facer fronte á escaseza de auga e reducir considerablemente o número de persoas que sofren falta de auga
6.5	De aquí a 2030, implementar a xestión integrada dos recursos hídricos a todos os niveis, mesmo mediante a cooperación transfronteiriña, segundo proceda
6.6	De aquí a 2020, protexer e restablecer os ecosistemas relacionados coa auga, incluídos os bosques, as montañas, os humedais, os ríos, os acuíferos e os lagos
6.a	De aquí a 2030, ampliar a cooperación internacional e o apoio prestado aos países en desenvolvemento para a creación de capacidade en actividades e programas relativos á auga e o saneamento, como os de captación de auga, desalminación, uso eficiente dos recursos hídricos, tratamento de augas residuais, reciclado e tecnoloxías de reutilización
6.b	Apoiar e fortalecer a participación das comunidades locais na mellora da xestión da auga e o saneamento

Fonte: Consellería de Facenda

En 2015, o porcentaxe de poboación con rede de abastecemento municipal era do 83,2%. Esta porcentaxe aumenta ao 93,%% se temos en conta a poboación con rede de abastecemento en núcleos urbanos.

O volume de augas residuais depuradas por habitante e día no ano 2016 foi de 0,410 metros cúbicos, un 53% superior con respecto a 2008.

Con respecto á calidade das augas, as masas de auga superficial cun estado Bo ou Mellor no ano 2017 supoñían un 82,0% na demarcación hidrográfica Galicia Costa, menos dun 75% no caso da demarcación Miño-Sil e case un 97% na demarcación do Cantábrico.

Con respecto á xestión sustentable dos recursos, o consumo medio de auga por habitante en Galicia Costa (2017) - medido en litros por habitante e día- foi de 170,80, un 0,61% de incremento entre os anos 2013-2017.

Os orzamentos xerais destinan no exercicio 2021 á “Auga limpa e o saneamento” máis de 69 millóns de euros.

Cadro 62.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 6.

Dimensión medioambiental	% sobre o		2020	% Var.
	2021	total		
6. Auga limpa e saneamento	69.076.598	7,9%	139.604.766	-51%
7. Enerxía asequible e sustentable	67.557.668	7,7%	59.529.277	13%
11. Cidades e comunidades sustentables	254.574.524	29,0%	216.836.940	17%
12. Produción e consumo responsables	9.731.119	1,1%	9.374.083	4%
13. Acción polo clima	168.022.150	19,2%	137.595.835	22%
14. Vida submarina	94.544.605	10,8%	81.956.381	15%
15. Vida dos ecosistemas terrestres	213.623.245	24,4%	188.792.937	13%
Total	877.129.909		833.690.219	5%
% sobre o total do orzamento		7%		

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 63.Programas de gasto relacionados co ODS 6.

Programa de gasto	Orzamento 2021
542A - PLANIFICACIÓN E XESTIÓN HIDROLÓXICA	68.926.598
734A - FOMENTO DA MINARÍA	150.000
Total general	69.076.598

Fonte: Consellería de Facenda

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados coa planificación hidrolóxica. No programa 734A, a pesar de estar relacionado co sector da minería, no 2021 contén un proxecto de estudos de afeccións ao medio público hidráulico e planificación hidrolóxica Miño-Sil.

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 6 como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 6 como obxectivo secundario).

Cadro 64. Índice de esforzo orzamentario do ODS 6.

	Prioridade de actuación	IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i			
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización	0,04%		0,04%
PA.1.03	Empregabilidade			
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación			
PA.1.05	Educación			
PA.2.01	Sanidade			
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade			
PA.2.04	Integración social e benestar			
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario			
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono			
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.			
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga	58,7%		58,7%
PA.4.01	Economía dixital			
PA.4.02	Cultura			
PA.4.03	Instucións de autogoberno			
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Administración transparente e eficiente			

Fonte: Consellería de Facenda

O esforzo orzamentario concéntrase case en exclusiva na PA 3.05, onde se recolle toda a actividade relacionada co ciclo da auga. Isto quere dicir que do total do crédito orzamentario contido nesta PA (adicado a auga e residuos) un 58,7% destínase de maneira directa á consecución do ODS 6.

En termos monetarios, a contribución directa do orzamento ao obxectivo 6 sería a seguinte:

Cadro 65. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 6, contribución directa

ODS principal	
PA	Orzamento
PI.1.02	150.000
PI.3.05	68.926.598
Total general	69.076.598

Fonte: Consellería de Facenda

ODS 7. Garantir o acceso a unha enerxía alcanzable, fiable, sustentable e moderna para todos

O mundo está a avanzar cara á consecución do Obxectivo 7 con indicios alentadores de que a enerxía se está volvendo máis sostible e amplamente dispoñible. O acceso á electricidade nos países máis pobres comezou a acelerarse, a eficiencia enerxética continúa mellorando e a enerxía renovable está a lograr resultados excelentes no sector eléctrico.

O informe de progreso en materia de enerxía proporciona un rexistro mundial do progreso relativo ao acceso á enerxía, a eficiencia enerxética e a enerxía renovable. Avalía o progreso conseguido por cada país nestes tres alicerces e ofrece unha panorámica do camiño que nos queda por percorrer para conseguir as metas dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible 2030.(23)

Dentro do ODS 7, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

Cadro 66. Obxectivos específicos do ODS 7.

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
7.1	De aquí a 2030, garantir o acceso universal a servizos enerxéticos alcanzables, fiables e modernos
7.2	De aquí a 2030, aumentar considerablemente a proporción de enerxía renovable no conxunto de fontes enerxéticas
7.3	De aquí a 2030, duplicar a taxa mundial de mellora da eficiencia enerxética
7.a	De aquí a 2030, aumentar a cooperación internacional para facilitar o acceso á investigación e a tecnoloxía relativas á enerxía limpa, incluídas as fontes renovables, a eficiencia enerxética e as tecnoloxías avanzadas e menos contaminantes de combustíbeis fósiles, e promover o investimento en infraestrutura enerxética e tecnoloxías limpas
7.b	De aquí a 2030, ampliar a infraestrutura e mellorar a tecnoloxía para prestar servizos enerxéticos modernos e sustentables para todos nos países en desenvolvemento, en particular os países menos adiantados, os pequenos Estados insulares en desenvolvemento e os países en desenvolvemento sen litoral, en consonancia cos seus respectivos programas de apoio

Fonte: Consellería de Facenda

En Galicia, a porcentaxe de consumo bruto de enerxía procedente de Fontes de Enerxía Renovable (2017) foi 35,20%, experimentando un aumento do 73% dende o ano 2005.

Con respecto á eficiencia enerxética, a intensidade enerxética medida en función da enerxía final e o PIB no ano 2015 - medida en ktep / millón de euros PIB cte 2010- foi de 0,11 cunha redución do 7,56% en relación a 2010, o que implica un notable avance na consecución do obxectivo.

Os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 destinan ao ODS 7 de enerxía asumible e sustentable máis de 67,6 millóns de euros, un 13% máis que no orzamento do exercicio anterior.

Cadro 67.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 7

	% sobre o			
Dimensión medioambiental	2021	total	2020	% Var.
6. Auga limpa e saneamento	69.076.598	7,9%	139.604.766	-51%
7. Enerxía asequible e sustentable	67.557.668	7,7%	59.529.277	13%
11. Cidades e comunidades sustentables	254.574.524	29,0%	216.836.940	17%
12. Produción e consumo responsables	9.731.119	1,1%	9.374.083	4%
13. Acción polo clima	168.022.150	19,2%	137.595.835	22%
14. Vida submarina	94.544.605	10,8%	81.956.381	15%
15. Vida dos ecosistemas terrestres	213.623.245	24,4%	188.792.937	13%
Total	877.129.909		833.690.219	5%
% sobre o total do orzamento		7%		

% sobre o total do orzamento

7%

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 68.Programas de gasto relacionados co ODS 7.

Programa de gasto	Orzamento 2021
121A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE ADMINISTRACIÓN XERAL	9.153.344
131A - ADMINISTRACIÓN DE XUSTIZA	1.057.579
311A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE PROMOCIÓN SOCIAL	1.279.188
312C - SERVIZOS SOCIAIS RELATIVOS ÁS MIGRACIÓNS	800.000
412A - ATENCIÓN HOSPITALARIA	5.508.116
412B - ATENCIÓN PRIMARIA	477.931
422A - EDUCACIÓN INFANTIL, PRIMARIA E ESO	3.000.000
422M - ENSINANZA SECUNDARIA, FORMACIÓN PROFESIONAL E OUTRAS ENSINANZAS	2.000.000
451A - FOMENTO DA REHABILITACIÓN E DA CALIDADE DA VIVENDA	3.060.000
732A - REGULACIÓN E SOPORTE DA ACTIVIDADE INDUSTRIAL	150.000
733A - EFICIENCIA ENERXÉTICA E ENERXÍAS RENOVABLES	39.671.510
741A - APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVIDADE, INNOVACIÓN	1.400.000
Total xeral	67.557.668

Fonte: Consellería de Facenda

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados coa mellora da eficiencia enerxética dos edificios públicos e a potenciación das fontes de enerxía renovables.

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 7 como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 7 como obxectivo secundario).

Cadro 69. Índice de esforzo orzamentario do ODS7.

Prioridade de actuación		IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i			
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización	0,41%		0,41%
PA.1.03	Empregabilidade			
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación	1,0%		1,0%
PA.1.05	Educación	0,2%		0,2%
PA.2.01	Sanidade	0,1%		0,1%
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade	0,3%		0,3%
PA.2.04	Integración social e benestar	0,5%		0,5%
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario			
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono	37,4%	56,8%	94,2%
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.			
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga			
PA.4.01	Economía dixital			
PA.4.02	Cultura			
PA.4.03	Ins titucións de autogoberno	0,4%		0,4%
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Adminis tración transparente e eficiente	0,5%	0,1%	0,5%

Fonte: Consellería de Facenda

Como era de esperar, o esforzo concéntrase na PA 3.02, de enerxía renovable, eficiente e baixa en carbono. Sen embargo, nesta PA tamén se recollen todas as actuacións encamiñadas a reducir as emisións e empregar fontes de enerxía máis limpas no ámbito do transporte e outras infraestruturas, de aí que de maneira directa só se destine de forma directa á consecución do ODS 7 o 37%.

Este ODS ten por tanto especial interpelación co ODS 11 (onde se atopa o transporte e a creación de infraestruturas sustentables dende o punto de vista da eficiencia enerxética, como son os ecobarrios, por exemplo).

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo 7 sería a seguinte:

Cadro 70.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 7, contribución directa e secundaria

ODS principal		ODS secundario	
PA	Orzamento	PA	Orzamento
PI.1.02	1.550.000	PI.3.02	60.206.674
PI.1.04	3.060.000	PI.3.05	-
PI.1.05	5.000.000	PI.5.02	1.470.000
PI.2.01	5.986.047	Total general	61.676.674
PI.2.03	1.279.188		-
PI.2.04	800.000		-
PI.3.02	39.671.510		-
PI.4.03	1.057.579		-
PI.5.02	9.153.344		-
Total general	67.557.668		-

Fonte: Consellería de Facenda

Se temos en conta o total, a contribución estaría preto dos 130 millóns de euros.

ODS 11. Lograr que as cidades e os asentamentos humanos sexan inclusivos, seguros, resilientes e sustentables

O mundo cada vez está máis urbanizado. Desde 2007, máis da metade da poboación mundial vive en cidades, e espérase que dita cantidade aumente ata o 60 % para 2030.

As cidades e as áreas metropolitanas son centros neuráxicos do crecemento económico, xa que contribúen ao 60 % aproximadamente do PIB mundial. Con todo, tamén representan ao redor do 70 % das emisións de carbono mundiais e máis do 60 % do uso de recursos.

A rápida urbanización está a dar como resultado un número crecente de habitantes en barrios pobres, infraestruturas e servizos inadecuados e sobrecargados (como a recollida de residuos e os sistemas de auga e saneamento, estradas e transporte), o cal está a empeorar a contaminación do aire e o crecemento urbano incontrolado.

O impacto da COVID-19 será máis devastador nas zonas urbanas pobres e densamente poboadas, especialmente para o mil millón de persoas que vive en asentamentos informais e en barrios marxinais en todo o mundo, onde o amontoamento tamén dificulta cumprir coas medidas recomendadas, como o distanciamento social e o autoaislamiento. (24).

Dentro do ODS 11, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

Cadro 71. Obxectivos específicos do ODS 11.

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
11.1	De aquí a 2030, asegurar o acceso de todas as persoas a vivendas e servizos básicos adecuados, seguros e alcanzables e mellorar os barrios marxinais
11.2	De aquí a 2030, proporcionar acceso a sistemas de transporte seguros, alcanzables, accesibles e sustentables para todos e mellorar a seguridade viaria, en particular mediante a ampliación do transporte público, prestando especial atención ás necesidades das persoas en situación de vulnerabilidade, as mulleres, os nenos, as persoas con discapacidade e as persoas de idade
11.3	De aquí a 2030, aumentar a urbanización inclusiva e sustentable e a capacidade para a planificación e a xestión participativas, integradas e sustentables dos asentamentos humanos en todos os países
11.4	Redobrar os esforzos para protexer e salvagardar o patrimonio cultural e natural do mundo
11.5	De aquí a 2030, reducir significativamente o número de mortes causadas polos desastres, incluídos os relacionados coa auga, e de persoas afectadas por eles, e reducir considerablemente as perdas económicas directas provocadas polos desastres en comparación co produto interno bruto mundial, facendo especial fincapé na protección dos pobres e as persoas en situacións de vulnerabilidade
11.6	De aquí a 2030, reducir o impacto ambiental negativo per cápita das cidades, incluído prestando especial atención á calidade do aire e a xestión dos refugallo municipais e doutro tipo
11.7	De aquí a 2030, proporcionar acceso universal a zonas verdes e espazos públicos seguros, inclusivos e accesibles, en particular para as mulleres e os nenos, as persoas de idade e as persoas con discapacidade
11.a	Apoiar os vínculos económicos, sociais e ambientais positivos entre as zonas urbanas, periurbanas e rurais fortalecendo a planificación do desenvolvemento nacional e rexional
11.b	De aquí a 2030, aumentar considerablemente o número de cidades e asentamentos humanos que adoptan e implementan políticas e plans integrados para promover a inclusión, o uso eficiente dos recursos, a mitigación do cambio climático e a adaptación a ele e a resiliencia ante os desastres, e desenvolver e poñer en práctica, en consonancia co Marco de Sendai para a Redución do Risco de Desastres 2015-2030, a xestión integral dos riscos
11.c	Proporcionar apoio aos países menos adiantados, mesmo mediante asistencia financeira e técnica, para que poidan construír edificios sustentables e resistentes utilizando materiais locais

Fonte: Consellería de Facenda

Este é quizais o ODS que incorpora unha maior variedade de metas de diversa índole, xa que se incorpora o tema do sistema de transporte, o acceso á vivenda, a urbanización e os asentamentos, pero tamén cuestións coma a protección do patrimonio natural e cultural ou a redución do impacto das cidades no medio ambiente, especialmente a calidade do aire. Son todas elas cuestións que están estreitamente relacionadas con outros ODS, coma o 13 (acción polo clima), 9 (infraestruturas) ou o 15 (ecosistemas terrestres).

Os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 destinan ao ODS 11 un total de 254,5 millóns de euros, cifra un 17% superior á do ano anterior.

Cadro 72.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 11

Dimensión medioambiental	% sobre o		2020	% Var.
	2021	total		
6. Auga limpa e saneamento	69.076.598	7,9%	139.604.766	-51%
7. Enerxía asequible e sustentable	67.557.668	7,7%	59.529.277	13%
11. Cidades e comunidades sustentables	254.574.524	29,0%	216.836.940	17%
12. Produción e consumo responsables	9.731.119	1,1%	9.374.083	4%
13. Acción polo clima	168.022.150	19,2%	137.595.835	22%
14. Vida submarina	94.544.605	10,8%	81.956.381	15%
15. Vida dos ecosistemas terrestres	213.623.245	24,4%	188.792.937	13%
Total	877.129.909		833.690.219	5%
% sobre o total do orzamento		7%		

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 73.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 11, contribución secundaria

Programa de gasto	Orzamento 2021
123A - ACCIÓN SOCIAL EN FAVOR DO PERSOAL DA ADMINISTRACIÓN	150.000
141A - ADMINISTRACIÓN LOCAL	2.565.000
151A - FOMENTO DA LINGUA GALEGA	9.547.113
312D - PROGRAMA DE ATENCIÓN Á DEPENDENCIA	7.531.822
312E - PROMOCIÓN DA AUTONOMÍA PERSOAL E PREVENCIÓN DA DEPENDENCIA PARA PERSOAS CON DISC.	4.568.800
324A - MELLORA DA ORGANIZACIÓN E ADMINISTRACIÓN DAS RELACIÓNS LABORAIS E DA PREVENCIÓN DE	2.000.000
423A - SERVIZOS E AXUDAS COMPLEMENTARIAS DA ENSEÑANZA	68.861.052
433A - PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DO PATRIMONIO HISTÓRICO, ARTÍSTICO E CULTURAL	16.710.349
451B - ACCESO Á VIVENDA	33.073.760
511A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE TERRITORIO E INFRAESTRUTURAS	255.513
512A - ORDENACIÓN E INSPECCIÓN DO TRANSPORTE	58.696.674
521A - URBANISMO	11.014.705
711A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DO MEDIO RURAL	2.000.000
712A - FIXACIÓN DE POBOACIÓN NO MEDIO RURAL	36.689.736
733A - EFICIENCIA ENERXÉTICA E ENERXÍAS RENOVABLES	910.000
Total general	254.574.524

Fonte: Consellería de Facenda

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados co sistema de transporte, incluídos non só no programa de gasto 512A senón tamén no 3212D e 312E onde se atopa recollida a actividade do Servizo Galego de apoio á mobilidade persoal⁽²⁵⁾. (por un importe superior ós 15 millóns de euros); e no 423A, que recolle o transporte escolar (case 69 millóns de euros).

Tamén cabe mencionar que neste ODS se encadra a actividade de fixación da poboación no rural (case 37 millóns de euros).

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 11 como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 11 como obxectivo secundario).

25

O Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal é un servizo de transporte adaptado, programado e non urxente, para traslados puntuais, que ten como finalidade facilitar a mobilidade das persoas que se encontran en situación de discapacidade e/ou dependencia e imposibilidade de utilización de transporte público colectivo e favorecer o seu acceso, en condicións de igualdade efectiva, aos servizos e recursos que faciliten a promoción da súa autonomía persoal, así como a súa participación no contorno habitual.

Cadro 74. Índice de esforzo orzamentario do ODS 11.

Prioridade de actuación		IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i			
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización			
PA.1.03	Empregabilidade	0,5%		0,5%
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación			
PA.1.05	Educación			
PA.2.01	Sanidade			
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes	2,3%		2,3%
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade	13,8%		13,8%
PA.2.04	Integración social e benestar			
PA.2.05	Acceso á vivenda	99,1%		99,1%
PA.3.01	Sector primario	5,5%		5,5%
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono	56,2%		56,2%
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.	6,3%		6,3%
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga			
PA.4.01	Economía dixital			
PA.4.02	Cultura	44,2%		44,2%
PA.4.03	Instucións de autogoberno		0,1%	0,1%
PA.5.01	Función pública	1,1%		1,1%
PA.5.02	Administración transparente e eficiente			

Fonte: Consellería de Facenda

O esforzo concéntrase na PA 2.05 de acceso á vivenda, unha das principais metas recollidas neste ODS. A segunda PA por grao de esforzo orzamentario é a Pa 3.02 relacionada coa eficiencia enerxética. Isto ten a súa explicación no feito de que neste ODS inclúese toda a actividade que ten que ver co transporte sustentable. Un sistema de transporte eficiente contribúe necesariamente á redución das emisións de CO₂, o que tamén contribúe de maneira secundaria ou indirecta á consecución do ODS 6.

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo 11 sería a seguinte:

Cadro 75. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 11, contribución directa e secundaria

ODS principal		ODS secundario	
PA	Orzamento	PA	Orzamento
PI.0.00	-	PI.4.03	340.000
PI.1.03	2.000.000	Total general	340.000
PI.2.02	12.100.622		-
PI.2.03	68.861.052		-
PI.2.05	33.073.760		-
PI.3.01	38.689.736		-
PI.3.02	59.606.674		-
PI.3.04	13.835.218		-
PI.4.02	26.257.462		-
PI.5.01	150.000		-
Total general	254.574.524		-

Fonte: Consellería de Facenda

A contribución total non supera os 255 millóns de euros.

ODS 12. Garantir modalidades de consumo e produción sustentables

O consumo e a produción mundiais (forzas impulsoras da economía mundial) dependen do uso do medio ambiente natural e dos recursos dunha maneira que continúa tendo efectos destrutivos sobre o planeta.

O progreso económico e social conseguido durante o último século estivo acompañado dunha degradación ambiental que está a poñer en perigo os mesmos sistemas dos que depende o noso desenvolvemento.

A pandemia da COVID-19 ofrece aos países a oportunidade de elaborar plans de recuperación que revertan as tendencias actuais e cambien os nosos patróns de consumo e produción cara a un futuro máis sostible.

O consumo e a produción sostibles consisten en facer máis e mellor con menos. Tamén se trata de desvincular o crecemento económico da degradación ambiental, aumentar a eficiencia de recursos e promover estilos de vida sostibles. O consumo e a produción sostibles tamén poden contribuír de maneira substancial á mitigación da pobreza e á transición cara a economías verdes e con baixas emisións de carbono.(26)

Dentro do ODS 12, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

Cadro 76. Obxectivos específicos do ODS 12.

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
12.1	Aplicar o Marco Decenal de Programas sobre Modalidades de Consumo e Produción sustentables, coa participación de todos os países e baixo o liderado dos países desenvolvidos, @teniendo en cuenta o grao de desenvolvemento e as capacidades dos países en desenvolvemento
12.2	De aquí a 2030, lograr a xestión sustentable e o uso eficiente dos recursos naturais
12.3	De aquí a 2030, reducir á meta de o desperdicio de alimentos per cápita mundial na venda polo miúdo e a nivel dos consumidores e reducir as perdas de alimentos nas cadeas de produción e subministración, incluídas as perdas posteriores á colleita
12.4	De aquí a 2020, lograr a xestión ecoloxicamente racional dos produtos químicos e de todos os refugallo ao longo do seu ciclo de vida, de conformidade cos marcos internacionais convidos, e reducir significativamente a súa liberación á atmosfera, a auga e o chan a fin de minimizar os seus efectos adversos na saúde humana e o medio ambiente
12.5	De aquí a 2030, reducir considerablemente a xeración de refugallo mediante actividades de prevención, redución, reciclado e reutilización
12.6	Alentar ás empresas, en especial as grandes empresas e as empresas transnacionais, a que adopten prácticas sustentables e incorporen información sobre a sustentabilidade no seu ciclo de presentación de informes
12.7	Promover prácticas de adquisición pública que sexan sustentables, de conformidade coas políticas e prioridades nacionais
12.8	De aquí a 2030, asegurar que as persoas de todo o mundo teñan a información e os coñecementos pertinentes para o desenvolvemento sustentable e os estilos de vida en harmonía coa natureza
12.a	Axudar aos países en desenvolvemento a fortalecer a súa capacidade científica e tecnolóxica para avanzar cara a modalidades de consumo e produción máis sustentables
12.b	Elaborar e aplicar instrumentos para vixiar os efectos no desenvolvemento sustentable, a fin de lograr un turismo sustentable que cre postos de traballo e promova a cultura e os produtos locais
12.c	Racionalizar os subsidios ineficientes aos combustíbles fósiles que fomentan o consumo antieconómico eliminando as distorsións do mercado, de acordo coas circunstancias nacionais, mesmo mediante a reestruturación dos sistemas tributarios e a eliminación gradual dos subsidios prexudiciais, cando existan, para reflectir o seu impacto ambiental, tendo plenamente en conta as necesidades e condicións específicas dos países en desenvolvemento e

Fonte: Consellería de Facenda

Moitos dos indicadores de referencia da Axenda 2030 para avaliar a consecución das metas deste ODS non están dispoñibles na actualidade para Galicia.

Entre os datos dispoñibles podemos mencionar a xeración de residuos industriais perigosos por VAB Sector Industrial (2016) situada en 15,88 kg/1000 € (cifra reducida en case un 8% dende 2010. Por outra banda, os residuos perigosos tratados mediante eliminación en entulleira (ano 2016) foi de case o 43%.

Cadro 77. Indicadores relacionados co ODS 12.

Meta 12.5. De aquí a 2030, reducir considerablemente a xeración de refugallo mediante actividades de prevención, redución, reciclado e reutilización	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Residuos urbanos recollidos per cápita e día	Galicia España	Kilogramos	1,2 1,3	1,1 1,3	1,1 1,3		

Fonte: IGE

En relación á recollida, o IGE facilita os datos previstos no cadro anterior. Observase un estancamento no período considerado, sendo ademais inferiores os residuos recollidos en Galicia en relación á media española.

Con respecto á reciclaxe, as taxas de reciclaxe de papel e cartón (15,4% en 2017), plásticos (14,2% en 2017) e vidro (61% no 2017) amosan un notable incremento que vai do 10% ao 60% (segundo o material) dende o ano 2004.

Os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 destinan a este ODS 9,7 millóns de euros.

Cadro 78. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 12

Dimensión medioambiental	2021	% sobre o total	2020	% Var.
6. Auga limpa e saneamento	69.076.598	7,9%	139.604.766	-51%
7. Enerxía asequible e sustentable	67.557.668	7,7%	59.529.277	13%
11. Cidades e comunidades sustentables	254.574.524	29,0%	216.836.940	17%
12. Produción e consumo responsables	9.731.119	1,1%	9.374.083	4%
13. Acción polo clima	168.022.150	19,2%	137.595.835	22%
14. Vida submarina	94.544.605	10,8%	81.956.381	15%
15. Vida dos ecosistemas terrestres	213.623.245	24,4%	188.792.937	13%
Total	877.129.909		833.690.219	5%

% sobre o total do orzamento

7%

Fonte: Consellería de Facenda

O programa de gasto onde se concentran as actuacións para a consecución deste ODS é o 541D de Control ambiental e xestión de residuos.

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados coa xestión de residuos.

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 12 como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 12 como obxectivo secundario).

Cadro 79. Índice de esforzo orzamentario do ODS 12.

	Prioridade de actuación	IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i			
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización			
PA.1.03	Empregabilidade			
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación			
PA.1.05	Educación			
PA.2.01	Sanidade			
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade			
PA.2.04	Integración social e benestar			
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario			
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono			
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.			
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga	8,3%		8,3%
PA.4.01	Economía dixital			
PA.4.02	Cultura			
PA.4.03	Instucións de autogoberno			
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Administración transparente e eficiente			

Fonte: Consellería de Facenda

O esforzo orzamentario concéntrase na PA 3.05, pero como podemos observar na táboa, o emprego de recursos orzamentarios para a consecución deste ODS non chega ao 9%. A razón é que este programa de gasto contribúe en maior medida a outros ODS medioambientais (6, 13 e 15), sobre todo, ao que ten que ver coa auga limpa e saneamento.

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo 12 sería a seguinte:

Cadro 80. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 12, contribución directa.

ODS principal	
PA	Orzamento
PI.3.05	9.731.119
Total general	9.731.119

Fonte: Consellería de Facenda

ODS 13. Adoptar medidas urgentes para combatir o cambio climático e os seus efectos

O 2019 foi o segundo ano máis caloroso de todos os tempos e marcou o final da década máis calorosa (2010-2019) que se rexistrou xamais. Os niveis de dióxido de carbono (CO₂) e doutros gases de efecto invernadoiro na atmosfera aumentaron ata niveis récord en 2019.

O cambio climático está a afectar a todos os países de todos os continentes. Está a alterar as economías nacionais e afectando a distintas vidas. Os sistemas meteorolóxicos están a cambiar, os niveis do mar están a subir e os fenómenos meteorolóxicos son cada vez máis extremos.

A pesar de que se estima que as emisións de gases de efecto invernadoiro caian ao redor dun 6 % en 2020 debido ás restricións de movemento e as recesións económicas derivadas da pandemia da COVID-19, esta mellora é só temporal. É necesario tomar medidas urgentes para abordar tanto a pandemia como a emerxencia climática co fin de salvar vidas e medios de subsistencia..(27)

Dentro do ODS 13, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

Cadro 81. Obxectivos específicos do ODS 13.

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
13.1	Fortalecer a resiliencia e a capacidade de adaptación aos riscos relacionados co clima e os desastres naturais en todos os países
13.2	Incorporar medidas relativas ao cambio climático nas políticas, estratexias e plans nacionais
13.3	Mellorar a educación, a sensibilización e a capacidade humana e institucional respecto da mitigación do cambio climático, a adaptación a el, a redución dos seus efectos e a alerta temperá
13.a	Cumprir o compromiso dos países desenvolvidos que son partes na Convención Marco das Nacións Unidas sobre o Cambio Climático de lograr para o ano 2020 o obxectivo de mobilizar conxuntamente 100.000 millóns de dólares anuais procedentes de todas as fontes a fin de atender as necesidades dos países en desenvolvemento respecto da adopción de medidas concretas de mitigación e a transparencia da súa aplicación, e poñer en pleno
13.b	Promover mecanismos para aumentar a capacidade para a planificación e xestión eficaces en relación co cambio climático nos países menos adiantados e os pequenos Estados insulares en desenvolvemento, facendo particular fincapé nas mulleres, os mozos e as comunidades locais e marxinadas

Fonte: Consellería de Facenda

En Galicia no ano 2018 o número de incidencias atendidas en eventos meteorolóxicos extremos (alerta vermella) e importantes (alerta laranxa) foi dun total de 5.496.

O número de leis e /ou regulacións feitas para a xestión do risco por desastres (ata xuño 2018) é de 23 e a proporción de gobernos locais que adoptan e aplican estratexias locais de redución do risco de desastres en consonancia coas estratexias nacionais de redución do risco de desastres (ata xuño 2018) é do 24,24%.

Con respecto ás emisións, o seguinte cadro amosa a evolución.

Cadro 82. Indicadores relacionados co ODS 13.

Meta 13.2. Incorporar medidas relativas ao cambio climático nas políticas, estratexias e plans nacionais	Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Emisións totais de gases de efecto invernadoiro das unidades residentes per cápita	Galicia España	Toneladas	11,2 7,5	10,7 7,2	11,5 7,5	11,3 7,3	

Fonte: IGE

Os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 destinan á consecución deste ODS máis de 168 millóns de euros, adicando un 22% máis do orzamento a esta materia que no ano anterior.

Cadro 83. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 13

Dimensión medioambiental	% sobre o		2020	% Var.
	2021	total		
6. Auga limpa e saneamento	69.076.598	7,9%	139.604.766	-51%
7. Enerxía asequible e sustentable	67.557.668	7,7%	59.529.277	13%
11. Cidades e comunidades sustentables	254.574.524	29,0%	216.836.940	17%
12. Produción e consumo responsables	9.731.119	1,1%	9.374.083	4%
13. Acción polo clima	168.022.150	19,2%	137.595.835	22%
14. Vida submarina	94.544.605	10,8%	81.956.381	15%
15. Vida dos ecosistemas terrestres	213.623.245	24,4%	188.792.937	13%
Total	877.129.909		833.690.219	5%
% sobre o total do orzamento		7%		

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 84. Programas de gasto relacionados co ODS 13.

Programa de gasto	Orzamento 2021
121A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE ADMINISTRACIÓN XERAL	1.470.000
141A - ADMINISTRACIÓN LOCAL	1.630.000
212A - PROTECCIÓN CIVIL E SEGURIDADE DA COMUNIDADE AUTÓNOMA	426.946
541D - CONTROL AMBIENTAL E XESTIÓN DE RESIDUOS	13.791.553
541E - COÑECEMENTO DO MEDIO AMBIENTE E FOMENTO DA SUSTENTABILIDADE	5.048.210
551B - ACCIÓNS PREVENTIVAS E INFRAESTRUTURA FORESTAL	143.579.441
711A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DO MEDIO RURAL	1.576.000
741A - APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVIDADE, INNOVACIÓN E	500.000
Total general	168.022.150

Fonte: Consellería de Facenda

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados coa resiliencia e capacidade de adaptación aos riscos e catástrofes naturais (sobre todo no ámbito forestal, ao que se dedican máis de 130 millóns de euros).

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 13 como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 13 como obxectivo secundario).

Cadro 85.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 13

Prioridade de actuación		IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i			
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización	0,13%	0,002%	0,13%
PA.1.03	Empregabilidade			
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación		1,0%	1,0%
PA.1.05	Educación		0,2%	0,2%
PA.2.01	Sanidade		0,1%	0,1%
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade		0,3%	0,3%
PA.2.04	Integración social e benestar		0,5%	0,5%
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario	20,6%	0,2%	20,8%
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono		36,5%	36,5%
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.	3,0%		3,0%
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga	11,7%		11,7%
PA.4.01	Economía dixital			
PA.4.02	Cultura			
PA.4.03	Institucións de autogoberno	0,2%	4,7%	4,9%
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Administración transparente e eficiente	0,1%	0,5%	0,5%

Fonte: Consellería de Facenda

A PA onde se concentra o maior esforzo é a 3.01, por ser a prioridade onde se sitúa o programa de gasto 551B de accións preventivas e actividade forestal, que como xa se comentou na páxina anterior, é o programa de maior importe.

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo 13 sería a seguinte:

Cadro 86.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 13, contribución directa e secundaria.

ODS principal		ODS secundario	
PA	Orzamento	PA	Orzamento
PI.1.02	500.000	PI.1.02	6.000
PI.3.01	145.155.441	PI.1.04	3.060.000
PI.3.04	6.678.210	PI.1.05	5.000.000
PI.3.05	13.791.553	PI.2.01	5.986.047
PI.4.03	426.946	PI.2.03	1.279.188
PI.5.02	1.470.000	PI.2.04	800.000
Total general	168.022.150	PI.3.01	1.400.000
	-	PI.3.02	38.671.510
	-	PI.3.05	-
	-	PI.4.03	11.187.150
	-	PI.5.02	9.153.344
	-	Total general	76.543.242

Fonte: Consellería de Facenda

A contribución total estaría preto dos 245 millóns de euros.

ODS 14. Conservar e utilizar sustentablemente os océanos, os mares e os recursos mariños para o desenvolvemento sustentable

O océano impulsa os sistemas mundiais que fan da Terra un lugar habitable para o ser humano. A nosa choiva, a auga potable, o tempo, o clima, os litorais, gran parte da nosa comida e mesmo o osíxeno do aire que respiramos proporciónaos e regula o mar.

Na actualidade, existe unha deterioración continua das augas costeiras debido á contaminación e á acidificación dos océanos que está a ter un efecto adverso sobre o funcionamento dos ecosistemas e a biodiversidade. Así mesmo, tamén está a ter un impacto prexudicial sobre as pesqueiras de pequena escala.

Protexer os nosos océanos debe seguir sendo unha prioridade. A biodiversidade mariña é vital para a saúde das persoas e do noso planeta. As áreas mariñas protexidas débense xestionar de maneira efectiva, do mesmo xeito que os seus recursos, e débense poñer en marcha regulamentos que reduzan a sobrepesca, a contaminación mariña e a acidificación dos océanos.(28)

Dentro do ODS 14, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

Cadro 87. Obxectivos específicos ODS 14.

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
14.1	De aquí a 2025, previr e reducir significativamente a contaminación mariña de todo tipo, en particular a producida por actividades realizadas en terra, incluídos os detritos mariños e a polución por nutrientes
14.2	De aquí a 2020, xestionar e protexer sustentablemente os ecosistemas mariños e costeiros para evitar efectos adversos importantes, incluído fortalecendo o seu resiliencia, e adoptar medidas para restauralos a fin de restablecer a saúde e a produtividade dos océanos
14.3	Minimizar e abordar os efectos da acidificación dos océanos, mesmo mediante unha maior cooperación científica a todos os niveis
14.4	De aquí a 2020, regular eficazmente a explotación pesqueira e poñer fin á pesca excesiva, a pesca ilegal, non declarada e non regulamentada e as prácticas pesqueiras destrutivas, e aplicar plans de xestión con fundamento científico a fin de restablecer as poboacións de peixes no prazo máis breve posible, polo menos alcanzando niveis que poidan producir o máximo rendemento sustentable de acordo coas súas características biolóxicas
14.5	De aquí a 2020, conservar polo menos o 10% das zonas costeiras e mariñas, de conformidade coas leis nacionais e o dereito internacional e sobre a base da mellor información científica dispoñible
14.6	De aquí a 2020, prohibir certas formas de subvencións á pesca que contribúen á sobrecapacidade e a pesca excesiva, eliminar as subvencións que contribúen á pesca ilegal, non declarada e non regulamentada e absterse de introducir novas subvencións desas índoles, recoñecendo que a negociación sobre as subvencións á pesca no marco da Organización Mundial do Comercio debe incluír un trato especial e diferenciado, apropiado e efectivo para os
14.7	De aquí a 2030, aumentar os beneficios económicos que os pequenos Estados insulares en desenvolvemento e os países menos adiantados obteñen do uso sustentable dos recursos mariños, en particular mediante a xestión sustentable da pesca, a acuicultura e o turismo
14.a	Aumentar os coñecementos científicos, desenvolver a capacidade de investigación e transferir tecnoloxía mariña, @tenendo en conta os Criterios e Directrices para a Transferencia de Tecnoloxía Mariña da Comisión Oceanográfica Intergubernamental, a fin de mellorar a saúde dos océanos e potenciar a contribución da biodiversidade mariña ao desenvolvemento dos países en desenvolvemento, en particular os pequenos Estados
14.b	Facilitar o acceso dos pescadores artesanais aos recursos mariños e os mercados
14.c	Mellorar a conservación e o uso sustentable dos océanos e os seus recursos aplicando o dereito internacional reflectido na Convención das Nacións Unidas sobre o Dereito do Mar, que constitúe o marco xurídico para a conservación e a utilización sustentable dos océanos e os seus recursos, como se lembra no parágrafo 158 do documento "O futuro que queremos"

Fonte: Consellería de Facenda

En Galicia, (segundo o informe do ano 2012), o 100 % das zonas mariñas teñen cualificación de Bo Estado Ambiental con respecto á Eutrofización

A proporción de poboacións avaliadas na Zona Atlántico Nororiental que se pescan dentro do principio do Rendemento Máximo Sustentable (2017) foi do 69%, cun aumento de case o 33% con respecto a 2004. A presión pesqueira diminuíu un 37,5% dende 2004 (2004-2017).

Tendo en conta o contexto actual os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 destinan ao ODS 14 máis de 94,5 millóns de euros, cun aumento do 15% con respecto ao 2020.

Cadro 88.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 14.

Dimensión medioambiental	% sobre o		2020	% Var.
	2021	total		
6. Auga limpa e saneamento	69.076.598	7,9%	139.604.766	-51%
7. Enerxía asequible e sustentable	67.557.668	7,7%	59.529.277	13%
11. Cidades e comunidades sustentables	254.574.524	29,0%	216.836.940	17%
12. Produción e consumo responsables	9.731.119	1,1%	9.374.083	4%
13. Acción polo clima	168.022.150	19,2%	137.595.835	22%
14. Vida submarina	94.544.605	10,8%	81.956.381	15%
15. Vida dos ecosistemas terrestres	213.623.245	24,4%	188.792.937	13%
Total	877.129.909		833.690.219	5%
% sobre o total do orzamento		7%		

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 89.Programas de gasto relacionados co ODS 14.

Programa de gasto	Orzamento 2021
513A - CONSTRUCCIÓN, CONSERVACIÓN E EXPLOTACIÓN PORTUARIA	10.751.448
541C - PROTECCIÓN, CONTROL TÉCNICO- SANITARIO DOS PRODUTOS DO MAR,MELLORA DO MEDIO NATURAL	29.496.442
561A - PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DESENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA	5.242.722
621A - ADMINISTRACIÓN FINANCIERA, TRIBUTARIA, PATRIMONIAL E DE CONTROL.	3.740.000
721A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE POLÍTICAS PESQUEIRAS	9.477.724
722A - PROMOCIÓN SOCIAL E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA PESQUEIRA.	2.291.539
723B - REGULACIÓN DAS PRODUCCIÓN E DOS MERCADOS DA PESCA	13.631.332
723C - DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE DAS ZOAS DE PESCA	19.913.398
Total general	94.544.605

Fonte: Consellería de Facenda

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados coa protección do medio mariño e a regulación da pesca.

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 14 como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 14 como obxectivo secundario).

Cadro 90. Índice de esforzo orzamentario do ODS 14.

	Prioridade de actuación	IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i	2,3%		2,3%
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización			
PA.1.03	Empregabilidade			
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación			
PA.1.05	Educación			
PA.2.01	Sanidade			
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade			
PA.2.04	Integración social e benestar			
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario	12,2%	10,2%	22,4%
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono			
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.			
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga			
PA.4.01	Economía dixital			
PA.4.02	Cultura			
PA.4.03	Instucións de autogoberno			
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Administración transparente e eficiente	0,2%		0,2%

Fonte: Consellería de Facenda

O esforzo concéntrase na prioridade de gasto 3.01, onde se atopa toda a actividade da pesca. De xeito residual, a innovación no ámbito mariño recóllese na PA 1.01.

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo 14 sería a seguinte:

Cadro 91. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 14, contribución directa e secundaria

ODS principal		ODS secundario	
PA	Orzamento	PA	Orzamento
PI.1.01	5.242.722	PI.3.01	72.060.701
PI.3.01	85.561.883	Total general	72.060.701
PI.5.02	3.740.000		-
Total general	94.544.605		-

Fonte: Consellería de Facenda

Se temos en conta o total, a contribución superaría os 163 millóns de euros.

ODS 15. Protexer, restablecer e promover o uso sustentable dos ecosistemas terrestres, xestionar sustentablementee os bosques, loitar contra a desertificación, deter e investir a degradación das terras e deter a perda de biodiversidade

O brote da COVID-19 resalta a necesidade de abordar as ameazas ás que se enfrontan as especies silvestres e os ecosistemas.

En 2016, o Programa das Nacións Unidas para o Medio Ambiente (PNUMA) alertou de que un aumento mundial das epidemias zoonóticas era motivo de preocupación. En concreto, sinalou que o 75 % de todas as enfermidades infecciosas novas en humanos son zoonóticas e que ditas enfermidades están estreitamente relacionadas coa saúde dos ecosistemas..²⁹

Dentro do ODS 15, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

Cadro 92. Obxectivos específicos do ODS 15.

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
15.1	De aquí a 2020, asegurar a conservación, o restablecemento e o uso sustentable dos ecosistemas terrestres e os ecosistemas interiores de auga doce e os seus servizos, en particular os bosques, os humidaís, as montañas e as zonas áridas, en consonancia coas obrigacións contraídas en virtude de acordos internacionais
15.2	De aquí a 2020, promover a posta en práctica da xestión sustentable de todos os tipos de bosques, deter a deforestación, recuperar os bosques degradados e aumentar considerablemente a forestación e a reforestación a nivel mundial
15.3	De aquí a 2030, loitar contra a desertificación, rehabilitar as terras e os chans degradados, incluídas as terras afectadas pola desertificación, a seca e as inundacións, e procurar lograr un mundo con efecto neutro na degradación das terras
15.4	De aquí a 2030, asegurar a conservación dos ecosistemas montañosos, incluída a súa diversidade biolóxica, a fin de mellorar a súa capacidade de proporcionar beneficios esenciais para o desenvolvemento sustentable
15.5	Adoptar medidas urxentes e significativas para reducir a degradación dos hábitats naturais, deter a perda de biodiversidade e, de aquí a 2020, protexer as especies ameazadas e evitar a súa extinción
15.6	Promover a participación xusta e equitativa nos beneficios derivados da utilización dos recursos xenéticos e promover o acceso adecuado a eses recursos, segundo o convindo internacionalmente
15.7	Adoptar medidas urxentes para poñer fin á caza furtiva e o tráfico de especies protexidas de flora e fauna e abordar tanto a demanda como a oferta de produtos ilegais de flora e fauna silvestres
15.8	De aquí a 2020, adoptar medidas para previr a introdución de especies exóticas invasoras e reducir significativamente os seus efectos nos ecosistemas terrestres e acuáticos e controlar ou erradicar as especies prioritarias
15.9	De aquí a 2020, integrar os valores dos ecosistemas e a biodiversidade na planificación, os procesos de desenvolvemento, as estratexias de redución da pobreza e a contabilidade nacionais e locais
15.a	Mobilizar e aumentar significativamente os recursos financeiros procedentes de todas as fontes para conservar e utilizar de forma sustentable a biodiversidade e os ecosistemas
15.b	Mobilizar recursos considerables de todas as fontes e a todos os niveis para financiar a xestión forestal sustentable e proporcionar incentivos adecuados aos países en desenvolvemento para que promovan dita xestión, en particular con miras á conservación e a reforestación
15.c	Aumentar o apoio mundial á loita contra a caza furtiva e o tráfico de especies protexidas, incluso aumentando a capacidade das comunidades locais para perseguir oportunidades de subsistencia sustentables

Fonte: Consellería de Facenda

En Galicia, a superficie afectada por erosión (procesos erosivos medios e altos) en 2016 era do 25,67%. Por outra banda, a superficie montañosa sobre o total de Superficie terrestre Protexida era do 75,8% en 2017.

Con respecto as especies en extinción, en 2017 o total Especies en perigo de extinción era de 75 mentres que o total de Especies Vulnerables para o mesmo ano era de 126. En termos relativos, as especies ameazadas con instrumento de planificación aprobado eran, en 2017, dera do 2%.

Os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 aumentaron un 7% na dedicación a este ODAS 15, acadando unha cifra total de 213,6 millóns de euros.

Cadro 93.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 15

	% sobre o			
Dimensión medioambiental	2021	total	2020	% Va.r.
6. Auga limpa e saneamento	69.076.598	7,9%	139.604.766	-51%
7. Enerxía asequible e sustentable	67.557.668	7,7%	59.529.277	13%
11. Cidades e comunidades sustentables	254.574.524	29,0%	216.836.940	17%
12. Produción e consumo responsables	9.731.119	1,1%	9.374.083	4%
13. Acción polo clima	168.022.150	19,2%	137.595.835	22%
14. Vida submarina	94.544.605	10,8%	81.956.381	15%
15.Vida dos ecosistemas terrestres	213.623.245	24,4%	188.792.937	13%
Total	877.129.909		833.690.219	5%
% sobre o total do orzamento	7%			

% sobre o total do orzamento

7%

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 94.Programas de gasto relacionados co ODS5

Programa de gasto	Orzamento 2021
141A - ADMINISTRACIÓN LOCAL	7.715.174
541A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE MEDIO AMBIENTE	837.119
541B - CONSERVACIÓN DA BIODIVERSIDADE E POSTA EN VALOR DO MEDIO NATURAL	36.989.376
541E - COÑECEMENTO DO MEDIO AMBIENTE E FOMENTO DA SUSTENTABILIDADE	3.603.996
551B - ACCIÓNS PREVENTIVAS E INFRAESTRUTURA FORESTAL	2.000.000
561A - PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DES ENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA	6.000.000
712A - FIXACIÓN DE POBOACIÓN NO MEDIO RURAL	3.400.000
713B - ORDENACIÓN DAS PRODUCCIÓN FORESTAIS	84.817.628
713C - IMPLANTACIÓN DE SISTEMAS PRODUTIVOS AGRARIOS SUSTENTABLES	484.340
713E - BENESTAR ANIMAL E SANIDADE VEXETAL	55.570.933
734A - FOMENTO DA MINARÍA	293.874
741A - APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVIDADE, INNOVACIÓN E	11.910.805
Total general	213.623.245

Fonte: Consellería de Facenda

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados coa protección do medio natural, en concreto dos bosques.

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 15 como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 15 como obxectivo secundario).

Cadro 95. Índice de esforzo orzamentario do ODS 15.

Prioridade de actuación		IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i	2,6%		2,6%
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización	3,23%		3,23%
PA.1.03	Empregabilidade			
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación			
PA.1.05	Educación			
PA.2.01	Sanidade			
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade			
PA.2.04	Integración social e benestar			
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario	20,8%	20,6%	41,4%
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono			
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.	22,3%		22,3%
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga			
PA.4.01	Economía dixital			
PA.4.02	Cultura			
PA.4.03	Instucións de autogoberno			
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Administración transparente e eficiente			

Fonte: Consellería de Facenda

As actuacións están concentradas, como é lóxico, na PA 3.04 de conservación da natureza.

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo 15 sería a seguinte:

Cadro 96. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 15, contribución directa e secundaria

ODS principal		ODS secundario	
PA	Orzamento	PA	Orzamento
PI.0.00	2.000	PI.3.01	145.155.441
PI.1.01	6.000.000	Total general	145.155.441
PI.1.02	12.204.679		-
PI.3.01	146.272.901		-
PI.3.04	49.143.665		-
Total general	213.623.245		-

Fonte: Consellería de Facenda

Se temos en conta o total, a contribución estaría preto dos 335 millóns de euros.

VII.2.4. DIMENSIÓN INSTITUCIONAL.

Finalmente, neste grupo inclúense os seguintes dous obxectivos de desenvolvemento sustentable:

- ODS 16. Promover sociedades pacíficas e inclusivas para o desenvolvemento sustentable, facilitar o acceso á xustiza para todos e construír a todos nivelelos institucións eficaces e inclusivas que rendan contas

- ODS 17. Fortalecer os medios de implantación e revitalizar a Alianza Mundial para o Desenvolvemento sustentable

Cadro 97.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución da dimensión institucional.

Dimensión institucional	% sobre o				% Va.r.
	2021	total	2020		
16. Paz, xustiza e institucións sólidas	115.355.797	91,6%	73.580.488	57%	
17. Alianzas para cumprir os obxectivos	10.532.164	8,4%	9.528.579	11%	
Total	125.887.961		83.109.067	51%	
% sobre o total do orzamento		1%			

Fonte: Consellería de Facenda

O total orzamentado para os ODS pertencentes á dimensión económica situase nos case 126 mil millóns de euros, supoñendo un 1% do total dos orzamentos xerais para 2021.

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario descrito no apartado de metodoloxía empregada, podemos observar as prioridades de actuación onde se concentran os maiores esforzos para acadar as metas específicas previstas nos ODS 16 e 17:

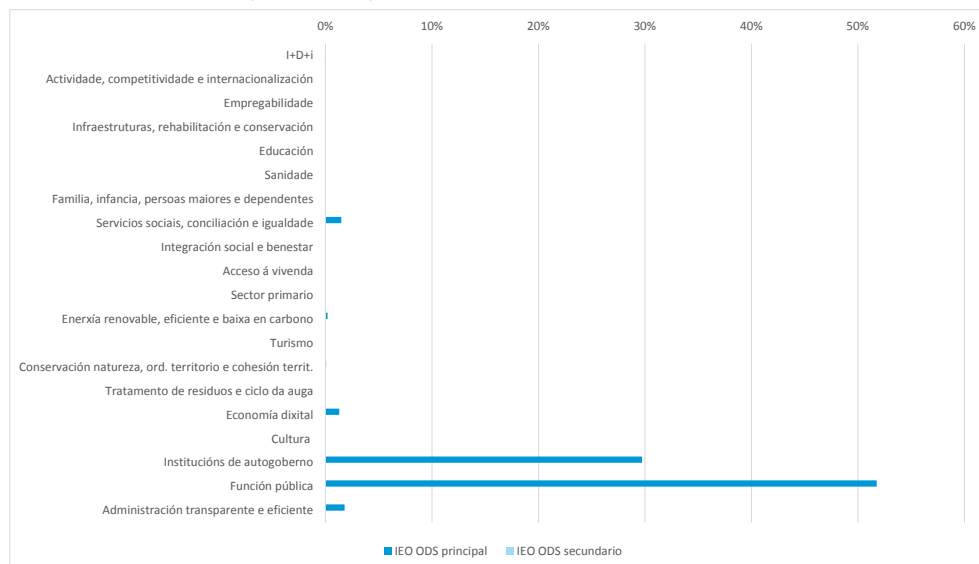
Cadro 98.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 16 e 17 por prioridade de actuación.

	Prioridade de actuación	IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i		0,0%	0,0%
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización			
PA.1.03	Empregabilidade			
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación			
PA.1.05	Educación			
PA.2.01	Sanidade			
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade	1,5%		1,5%
PA.2.04	Integración social e benestar			
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario	0,0%		0,0%
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono	0,2%		0,2%
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.	0,1%		0,1%
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga			
PA.4.01	Economía dixital	1,3%		1,3%
PA.4.02	Cultura	0,0%		0,0%
PA.4.03	Institucións de autogoberno	29,7%		29,7%
PA.5.01	Función pública	51,8%		51,8%
PA.5.02	Administración transparente e eficiente	1,8%		1,8%

Fonte: Consellería de Facenda

De novo, son as prioridades de actuación relacionadas coas materias en cuestión (institucións e autogoberno, función pública e transparencia da administración) as que acaparan unha maior contía económica, sen embargo, hai que ter en conta que hai actuacións que teñen relación directa cos ODS 16 e 17 pero se atopan recollidas en PA propias da inclusión social ou da economía dixital. Isto último ten a súa xustificación en que a aplicación das TIC á Administración contribúe dunha maneira directa na eficacia e transparencia das institucións, unha das principais metas desta dimensión.

Gráfico 7. Índice de esforzo orzamentario do ODS 16 e 17 da dimensión institucional.

Fonte: Consellería de Facenda

Imos ver a continuación, con maior grao de detalle, cada un dos obxectivos de desenvolvemento sustentable recollidos nesta dimensión institucional.

ODS 16. Promover sociedades pacíficas e inclusivas para o desenvolvemento sustentable, facilitar o acceso á xustiza para todos e construír a todos nivelelos institucións eficaces e inclusivas que rendan contas

Os conflitos, a inseguridade, as institucións débiles e o acceso limitado á xustiza continúan supoñendo unha grave ameaza para o desenvolvemento sostible.

En 2019, as Nacións Unidas rexistraron 357 asasinatos e 30 desaparicións forzadas de defensores dos dereitos humanos, xornalistas e sindicalistas en 47 países..(30)

Dentro do ODS 16, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

Cadro 99. Obxectivos específicos do ODS 16

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
16.1	Reducir significativamente todas as formas de violencia e as correspondentes taxas de mortalidade en todo o mundo
16.2	Poñer fin aos malos tratos, a explotación, trata e todas as formas de violencia e tortura contra os nenos
16.3	Promover o estado de dereito nos planos nacional e internacional e garantir a igualdade de acceso á xustiza para todos
16.3	Promover o estado de dereito nos planos nacional e internacional e garantir a igualdade de acceso á xustiza para todos
16.4	De aquí a 2030, reducir significativamente as correntes financeiras e de armas ilícitas, fortalecer a recuperación e devolución dos activos roubados e loitar contra todas as formas de delincuencia organizada
16.5	Reducir considerablemente a corrupción e o suborno en todas as súas formas
16.6	Crear a todos nivelelos institucións eficaces e transparentes que rendan contas
16.7	Garantir a adopción en todos os niveis de decisións inclusivas, participativas e representativas que respondan as necesidades
16.8	Ampliar e fortalecer a participación dos países en desenvolvemento nas institucións de gobernanza mundial
16.9	De aquí a 2030, proporcionar acceso a unha identidade xurídica para todos, en particular mediante o rexistro de nacementos
16.10	Garantir o acceso público á información e protexer as liberdades fundamentais, de conformidade coas leis nacionais e os acordos internacionais
16.a	Fortalecer as institucións nacionais pertinentes, mesmo mediante a cooperación internacional, para crear a todos os niveis, particularmente nos países en desenvolvemento, a capacidade de previr a violencia e combater o terrorismo e a delincuencia
16.b	Promover e aplicar leis e políticas non discriminatorias en favor do desenvolvemento sustentable

Fonte: Consellería de Facenda

En Galicia, o número de homicidios dolosos/asasinatos no ano foi de 40, cunha importante diminución (en concreto dun 20%) no período 2010-2017. Por outra banda, o número de vítimas de violencia de xénero (con orde de protección ou medidas cautelares) en 2018 foi de 1306, cun descenso de case un 4% con respecto a 2011.

O número de agresións a nenos de entre 0 e 17 anos en 2017 foi de 566, un 28% menos en relación a 2010.

Con respecto á transparencia da administración, o número de visitas realizadas ó Portal de Transparencia e Goberno Aberto da Xunta de Galicia e 2018 foi de 132.071, experimentando un notable aumento tendo en conta que no ano 2016 o número de visitas apenas chegaba a 66.000.

O número de concellos que se adhíren ó Portal de Transparencia local de Galicia aumentou un 83% en 2019 con respecto a 2015.

Os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 destinan á consecución do ODS 16 un total de 115,4 millóns de euros.

Cadro 100.Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 16

Dimensión institucional	2021	% sobre o total	2020	% Var.
16. Paz, xustiza e institucións sólidas	115.355.797	91,6%	73.580.488	57%
17. Alianzas para cumprir os obxectivos	10.532.164	8,4%	9.528.579	11%
Total	125.887.961		83.109.067	51%
% sobre o total do orzamento		1%		

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 101.Programas de gasto relacionados co ODS 16.

Programa de gasto	Orzamento 2021
111B - ACTIVIDADE LEXISLATIVA	10.431.175
111C - CONTROL EXTERNO DO SECTOR PÚBLICO	7.847.453
111D - ALTO ASESORAMENTO DA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA.	2.782.982
121A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE ADMINISTRACIÓN XERAL	508.355
122A - AVALIACIÓN E CALIDADE DA ADMINISTRACIÓN PÚBLICA	89.531
122B - FORMACIÓN E PERFECCIONAMENTO DO PERSOAL DA ADMINISTRACIÓN DA C.A.	2.376.428
124A - DIRECCIÓN, MODERNIZACIÓN E XESTIÓN DA FUNCIÓN PÚBLICA	4.892.564
131A - ADMINISTRACIÓN DE XUSTIZA	23.229.327
141A - ADMINISTRACIÓN LOCAL	143.125
212A - PROTECCIÓN CIVIL E SEGURIDADE DA COMUNIDADE AUTÓNOMA	23.656.612
311A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE PROMOCIÓN SOCIAL	-
461A - COBERTURA INFORMATIVA E APOIO Á COMUNICACIÓN SOCIAL	3.983.302
581A - ELABORACIÓN E DIFUSIÓN ESTADÍSTICA	263.064
611A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE FACENDA	5.426.961
612A - PLANIFICACIÓN, ELABORACIÓN DE ORZAMENTOS E COORDINACIÓN ECONÓMICA	6.690.523
621A - ADMINISTRACIÓN FINANCIERA, TRIBUTARIA, PATRIMONIAL E DE CONTROL	23.034.395
Total general	115.355.797

Fonte: Consellería de Facenda

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados coa actividade xudicial e a seguridade.

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 16 como obxectivo principal) así coma aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 16 como obxectivo secundario).

Cadro 102. Índice de esforzo orzamentario do ODS 16

	Prioridade de actuación	IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i			
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización			
PA.1.03	Empregabilidade			
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación			
PA.1.05	Educación			
PA.2.01	Sanidade			
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade			
PA.2.04	Integración social e benestar			
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario			
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono			
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.	0,1%		0,1%
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga			
PA.4.01	Economía dixital	1,3%		1,3%
PA.4.02	Cultura			
PA.4.03	Instucións de autogoberno	28,5%		28,5%
PA.5.01	Función pública	51,8%		51,8%
PA.5.02	Administración transparente e eficiente	1,8%		1,8%

Fonte: Consellería de Facenda

As actuacións están concentradas, nas Pas 4.03 e 5.01 e 5.02, relacionadas coa actividade institucional en todas as súas variantes.

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo 16 sería a seguinte:

Cadro 103. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 16, contribución directa.

ODS principal	
PA	Orzamento
PI.0.00	-
PI.3.04	143.125
PI.4.01	3.983.302
PI.4.03	67.947.549
PI.5.01	7.268.992
PI.5.02	36.012.829
Total general	115.355.797

Fonte: Consellería de Facenda

ODS 17. Fortalecer los medios de implementación e revitalizar a Alianza Mundial para o Desenvolvemento sustentable

Os ODS só pódense conseguir con asociacións mundiais sólidas e cooperación. Para que un programa de desenvolvemento cumprese satisfactoriamente, é necesario establecer asociacións inclusivas (a nivel mundial, rexional, nacional e local) sobre principios e valores, así como sobre unha visión e uns obxectivos compartidos que se centren primeiro nas persoas e o planeta.

Debido á pandemia da COVID-19, espérase que a economía mundial contráíase fortemente, nun 3 %, en 2020, o que constituiría a súa peor recesión desde a Gran Depresión.

Agora máis que nunca é necesaria unha sólida cooperación internacional co fin de garantir que os países que posúen os medios para recuperarse da pandemia reconstrúan mellor e consigan os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.⁽³¹⁾

Dentro do ODS 17, as metas específicas recóllense na táboa seguinte:

Cadro 104. Obxectivos específicos do ODS 17.

Obxectivos	Denominación obxectivos específicos
17.1	Fortalecer a mobilización de recursos internos, mesmo mediante a prestación de apoio internacional aos países en desenvolvemento, co fin de mellorar a capacidade nacional para recadar ingresos fiscais e doutra índole
17.2	Velar por que os países desenvolvidos cumpran plenamente os seus compromisos en relación coa asistencia oficial para o desenvolvemento, incluído o compromiso de numerosos países desenvolvidos de alcanzar o obxectivo de destinar o 0,7% do ingreso nacional bruto á asistencia oficial para o desenvolvemento dos países en desenvolvemento e entre o 0,15% e o 0,20% do ingreso nacional bruto á asistencia oficial para o desenvolvemento
17.3	Mobilizar recursos financeiros adicionais de múltiples fontes para os países en desenvolvemento
17.4	Axudar aos países en desenvolvemento a lograr a sustentabilidade da débeda a longo prazo con políticas coordinadas orientadas a fomentar o financiamento, o alivio e a reestruturación da débeda, segundo proceda, e facer fronte á débeda externa dos países pobres moi endebedados a fin de reducir o endebedamento excesivo
17.5	Adoptar e aplicar sistemas de promoción dos investimentos en favor dos países menos adiantados
17.6	Mellorar a cooperación rexional e internacional Norte-Sur, Sur-Sur e triangular en materia de ciencia, tecnoloxía e innovación e o acceso a estas, e aumentar o intercambio de coñecementos en condicións mutuamente convidas, incluso mellorando a coordinación entre os mecanismos existentes, en particular a nivel das Nacións Unidas, e mediante un mecanismo mundial de facilitación da tecnoloxía
17.6	Mellorar a cooperación rexional e internacional Norte-Sur, Sur-Sur e triangular en materia de ciencia, tecnoloxía e innovación e o acceso a estas, e aumentar o intercambio de coñecementos en condicións mutuamente convidas, incluso mellorando a coordinación entre os mecanismos existentes, en particular a nivel das Nacións Unidas, e mediante un mecanismo mundial de facilitación da tecnoloxía
17.7	Promover o desenvolvemento de tecnoloxías ecoloxicamente racionais e a súa transferencia, divulgación e difusión aos países en desenvolvemento en condicións favorables, mesmo en condicións concesionarias e preferentes, segundo o convido de mutuo acordo
17.8	Poñer en pleno funcionamento, como moi tarde en 2017, o banco de tecnoloxía e o mecanismo de apoio á creación de capacidade en materia de ciencia, tecnoloxía e innovación para os países menos adiantados e aumentar a utilización de tecnoloxías instrumentais, en particular a tecnoloxía da información e as comunicacións
17.9	Aumentar o apoio internacional para realizar actividades de creación de capacidade eficaces e específicas nos países en desenvolvemento a fin de apoiar os plans nacionais de implementación de todos os Obxectivos de Desenvolvemento sustentable, mesmo mediante a cooperación Norte-Sur, Sur-Sur e triangular
17.10	Promover un sistema de comercio multilateral universal, baseado en normas, aberto, non discriminatorio e equitativo no marco da Organización Mundial do Comercio, mesmo mediante a conclusión das negociacións no marco do Programa de Doha para o Desenvolvemento
17.11	Aumentar significativamente as exportacións dos países en desenvolvemento, en particular con miras a duplicar a participación dos países menos adiantados nas exportacións mundiais de aquí a 2020
17.12	Lograr a consecución oportuna do acceso aos mercados libre de dereitos e continentes de maneira duradeira para todos os países menos adiantados, conforme ás decisións da Organización Mundial do Comercio, incluso velando por que as normas de orixe preferentes aplicables ás importacións dos países menos adiantados sexan transparentes e sinxelas e contribúan a facilitar o acceso aos mercados
17.13	Aumentar a estabilidade macroeconómica mundial, mesmo mediante a coordinación e coherencia das políticas
17.14	Mellorar a coherencia das políticas para o desenvolvemento sustentable
17.15	Respectar a marxe normativa e o liderado de cada país para establecer e aplicar políticas de erradicación da pobreza e desenvolvemento sustentable
17.16	Mellorar a Alianza Mundial para o Desenvolvemento sustentable, complementada por alianzas entre múltiples interesados que mobilicen e intercambien coñecementos, especialización, tecnoloxía e recursos financeiros, a fin de apoiar o logro dos Obxectivos de Desenvolvemento sustentable en todos os países, particularmente os países en desenvolvemento
17.17	Fomentar e promover a constitución de alianzas eficaces nas esferas pública, público-privada e da sociedade civil, aproveitando a experiencia e as estratexias de obtención de recursos das alianzas
17.18	De aquí a 2020, mellorar o apoio á creación de capacidade prestado aos países en desenvolvemento, incluídos os países menos adiantados e os pequenos Estados insulares en desenvolvemento, para aumentar significativamente a dispoñibilidade de datos oportunos, fiables e de gran calidade desagregados por ingresos, sexo, idade, raza, orixe étnica, status migratorio, discapacidade, localización xeográfica e outras características pertinentes nos contextos
17.18	De aquí a 2020, mellorar o apoio á creación de capacidade prestado aos países en desenvolvemento, incluídos os países menos adiantados e os pequenos Estados insulares en desenvolvemento, para aumentar significativamente a dispoñibilidade de datos oportunos, fiables e de gran calidade desagregados por ingresos, sexo, idade, raza, orixe étnica, status migratorio, discapacidade, localización xeográfica e outras características pertinentes nos contextos
17.18	De aquí a 2020, mellorar o apoio á creación de capacidade prestado aos países en desenvolvemento, incluídos os países menos adiantados e os pequenos Estados insulares en desenvolvemento, para aumentar significativamente a dispoñibilidade de datos oportunos, fiables e de gran calidade desagregados por ingresos, sexo, idade, raza, orixe étnica, status migratorio, discapacidade, localización xeográfica e outras características pertinentes nos contextos
17.19	De aquí a 2030, aproveitar as iniciativas existentes para elaborar indicadores que permitan medir os progresos en materia de desenvolvemento sustentable e complementen o produto interno bruto, e apoiar a creación de capacidade estatística nos países en desenvolvemento

Fonte: Consellería de Facenda

En Galicia, con respecto á meta sobre a mobilización de recursos internos, o indicador “Total de ingresos das Administracións públicas (Xunta de Galicia, Deputacións e Concellos) en proporción ó PIB (ano 2017)” foi do 11,75%, lixeiramente inferior (1,12%) con respecto a 2015.

Cadro 105. Indicadores relacionados co ODS 17.

Meta 17.8. Póñer en pleno funcionamento, como moi tarde en 2017, o banco de tecnoloxía e o mecanismo de apoio á creación de capacidade en materia de ciencia, tecnoloxía e innovación para os países menos adelantados e aumentar a utilización de tecnoloxías instrumentais, en particular a tecnoloxía da información e as comunicacións		Espazo	Unidade	2015	2016	2017	2018	2019
Proporción de persoas entre 16 e 74 anos que utilizaron Internet nos últimos tres meses	Galicia	Porcentaxe		70,7	74,0	78,4	80,1	85,6
	España			78,7	80,6	84,6	86,1	90,7

Fonte: IGE

Por outra banda, a proporción de persoas que utilizan Internet nos últimos tres meses (2019) foi do 85,6%, experimentando un incremento de máis dun 21% con respecto a 2015.

Os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para 2021 destinan á consecución do ODS 17 ó redor de 10,5 millóns de euros, aumentando un 11% con respecto a 2020.

Cadro 106. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 17

Dimensión institucional	2021	% sobre o total	2020	% Var.
16. Paz, xustiza e institucións sólidas	115.355.797	91,6%	73.580.488	57%
17. Alianzas para cumprir os obxectivos	10.532.164	8,4%	9.528.579	11%
Total	125.887.961		83.109.067	51%
% sobre o total do orzamento		1%		

Fonte: Consellería de Facenda

Os programas de gasto onde se recolle o esforzo orzamentario son:

Cadro 107. Programas e gasto relacionados co ODS 17.

Programa de gasto	Orzamento 2021
111E - RELACIÓNS EXTERIORES	2.863.731
141A - ADMINISTRACIÓN LOCAL	-
151A - FOMENTO DA LINGUA GALEGA	15.000
331A - COOPERACIÓN EXTERIOR E AO DES ENVOLVEMENTO	7.448.433
512A - ORDENACIÓN E INSPECCIÓN DO TRANSPORTE	200.000
711A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DO MEDIO RURAL	5.000
721A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE POLÍTICAS PESQUEIRAS	-
Total general	10.532.164

Fonte: Consellería de Facenda

Os proxectos de maior importancia en termos de contía son os relacionados coas acordos de cooperación con países terceiros.

Se temos en conta o Índice de esforzo orzamentario por prioridades de actuación, podemos observar onde se concentran os esforzos cando os proxectos contribúen directamente á consecución do obxectivo (ODS 17 como obxectivo principal) así coma

aquelas actuacións recollidas no orzamento que tamén contribúen, aínda que dun xeito secundario, a reducir a pobreza na sociedade galega (ODS 17 como obxectivo secundario).

Cadro 108. Índice de esforzo orzamentario do ODS 17.

Prioridade de actuación		IEO ODS principal	IEO ODS secundario	IEO total
PA.1.01	I+D+i		0,0%	0,0%
PA.1.02	Actividade, competitividade e internacionalización			
PA.1.03	Empregabilidade			
PA.1.04	Infraestruturas, rehabilitación e conservación			
PA.1.05	Educación			
PA.2.01	Sanidade			
PA.2.02	Familia, infancia, persoas maiores e dependentes			
PA.2.03	Servicios sociais, conciliación e igualdade	1,5%		1,5%
PA.2.04	Integración social e benestar			
PA.2.05	Acceso á vivenda			
PA.3.01	Sector primario	0,0%		0,0%
PA.3.02	Energía renovable, eficiente e baixa en carbono	0,2%		0,2%
PA.3.03	Turismo			
PA.3.04	Conservación natureza, ord. territorio e cohesión territ.			
PA.3.05	Tratamento de residuos e ciclo da auga			
PA.4.01	Economía dixital			
PA.4.02	Cultura	0,0%		0,0%
PA.4.03	Institucións de autogoberno	1,2%		1,2%
PA.5.01	Función pública			
PA.5.02	Administración transparente e eficiente			

Fonte: Consellería de Facenda

As actuacións están concentradas, na PA 4.03, aínda que o esforzo orzamentario é mínimo con respecto á consecución deste ODS.

En termos monetarios, a contribución directa e indirecta do orzamento ao obxectivo 17 sería a seguinte:

Cadro 109. Orzamento exercicio 2021 destinado á consecución do ODS 17, contribución directa e secundaria

ODS principal		ODS secundario	
PA	Orzamento	PA	Orzamento
PI.2.03	7.448.433	PI.1.01	32.960
PI.3.01	5.000	Total general	32.960
PI.3.02	200.000		-
PI.3.04	-		-
PI.4.02	15.000		-
PI.4.03	2.863.731		-
Total general	10.532.164		-

Fonte: Consellería de Facenda

Se temos en conta o total, a contribución estaría preto dos 10,6 millóns de euros.